

بازخوانی پرونده افول بزرگ‌ترین فروشگاه اینترنتی ایران

دیجی کالا از مشتریان وفادار تا برندی وفا

در میزگرد آنلاین با حضور مدیران بانکی، فناوری و پدافند غیرعامل عنوان شد

وجود سامانه‌های متمرکز در یک سامانه حاکمیتی، مخالف اصول پدافند

بانک‌ها به عنوان یکی از بزرگ‌ترین سیستم‌های مالی و اقتصادی کشور، همواره از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند. صیانت از دارایی، نگهداری ثروت و حفظ اعتماد مشتریان از وظایف مهم بانک‌ها تلقی می‌شود و ضرورت برطرف کردن این مسأله، ما را مجاب خواهد کرد آنچه را که نیاز است در مسیر پیشبرد و نیل به این هدف، به کار بندیم. تهدیداتی که بانک‌ها را تحت الشعاع قرار می‌دهند، به دو دسته طبیعی (زلزله، آتش‌سوزی، سیل و غیره) و انسان‌ساز (جنگ‌های سایبری، سرقت از بانک‌ها، اقدامات خرابکارانه و غیره) تقسیم می‌شوند. در این خصوص، پدافند غیرعامل به عنوان یکی از ارکان اصلی تقویت بنیه دفاعی و تجهیز زیرساخت‌های حیاتی، سعی دارد با پیاده‌سازی اقدامات پیشگیرانه و نوین، میزان آسیب‌پذیری سیستم بانکی و سطح خسارات متحمل بر بانک‌ها را در مواقع بروز بحران، تا حد قابل توجهی کاهش دهد. از این رو، در هفتاد و ششمین میزگرد آنلاین از سلسله نشست‌های تخصصی بانکداری و اقتصاد دیجیتال، با موضوع «بررسی آمادگی نظام بانکی در حوزه پدافند غیرعامل» که با حضور حسن پارسا کارشناس ارشد پدافند غیرعامل در حوزه بانکی، محمد صادقی معاون فناوری اطلاعات بانک اقتصاد نوین و محمدرضا جمالی مدیرعامل شرکت نبض‌افزار برگزار شد، آسیب‌های حوزه بانکی کشور با توجه به ضوابط پدافند غیرعامل و راهکارهای مناسب و ضروری برای تامین امنیت بانک‌ها، مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. آنچه پیش‌روی شماست، مشروح این گفت‌وگوست...

رقابت، نیروی محرکی برای نوآوری و ابداع

محمدرضا فرجی، رییس اتحادیه فناوران رایانه تهران گفته است: در حالی که ایران تنها یک تولیدکننده مودم دارد از سال ۹۶ تا امروز واردات مودم به کشور ممنوع اعلام شده است. آن یک تولیدکننده هم در سال، حداکثر توان تولید ۱۵۰ هزار عدد مودم را دارد...

SPS در خدمت تبدیل دویی به هوشمندترین شهر جهان

جایگاه فناوری‌های تعاملی کاربر محور در ایستگاه‌های پلیس هوشمند

موج چهارم فناوری و اقتصاد چیست و خود کفایی چه معنی دارد؟

ایران در سال ۹۲ به ارزش حدود یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار سنگ‌آهن صادر کرد. در سال ۹۴ اما صادرات سنگ‌آهن تقریباً متوقف شد. علت توقف صادرات سنگ‌آهن ایران، فناوری موج چهارم است. در گذشته صادرات سنگ‌آهن با کشتی‌های ۶۰ تا ۷۰ هزار تنی انجام می‌شد. اکنون استرالیا چهار کشتی ۶۰۰ هزار تنی خریداری کرده است و هزینه حمل از استرالیا به چین فقط چهار دلار برای هر تن است. اما هزینه انتقال سنگ‌آهن از بافق یزد تا بندرعباس با فناوری موج دوم ایران ۱۷ دلار است...

مأموریت‌های جدید سازمان رگولاتوری در شرایط پادروایی مطلق

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی

روز شنبه ۲۲ آبان ۱۴۰۰، درخواست‌های وزیر جدید ارتباطات و فناوری اطلاعات، مندرج در پیوست حکم رییس جدید سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، به صادق عباسی شاهکوه ابلاغ شد. سه درخواست ویژه وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات از او شامل مواردی نسبتاً جدید هستند، به شرح زیر:
برنامه‌ریزی و راهبری توسعه زیرساخت‌های ارتباطی فراگیر، پایدار، پرسرعت و با کیفیت پهن‌بند ثابت با تاکید بر توسعه فیبر نوری (FTT)،
برنامه‌ریزی و راهبری ارتقای کیفیت و گذار شبکه ارتباطی سیار کشور به سمت فناوری‌های ارتباطی نسل پنجم و ششم و
ارتقای جایگاه سازمان در تنظیم‌گری ارتباطات و فناوری اطلاعات (از طریق بازنگری در سازوکارهای نظارتی و ایجاد ضمانت اجرای قدرتمند و کارآمد برای تحقق اهداف و اجرای مصوبات کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و ارتقای توان نظارتی با به کارگیری فناوری‌های تنظیم‌یار، ابزارها و شیوه‌های نوین...

همراه لحظه‌های جوانی
فروش سیم کارت دائمی جوانان
۲۰ گیگابایت اینترنت
۶۰ درصد تخفیف

Shop.mci.ir (ارسال رایگان)

پنجمین دو سالانه بین‌المللی
کارتون کتاب
The 5th International Biennial
BOOK CARTOON
Contest

اولکسی کاستوفسکی - اوکراین
نفر اول بخش هر قه‌ای

www.BOOKTOON.ir

بازخوانی پرونده افول بزرگ ترین فروشگاه اینترنتی ایران

دیجی کالا؛ از مشتریان وفادار تا برندی وفا

شمارش معکوس دیجی کالا برای وداع با اصول تجارت دیجیتال

سعید میرشاهی

«۲۰ سال طول می کشد تا شهرت و اعتبار کسب کنید اما پنج دقیقه زمان، برای خراب کردن آن کافی است!» این عبارت از «وارن بافت»، سرمایه گذار و اقتصاددان معروف دنیا، امروز بیش از هر زمان دیگری، حکایت برندهای معتبر تجارت الکترونیکی در ایران به ویژه دیجی کالا است که مظهر بزرگ ترین فروشگاه اینترنتی کشور را بر پیشانی خود دارد.

نشانه های افول

اگرچه دیجی کالا، همچنان «پرداخت در محل، هفت روز ضمانت بازگشت کالا و اصل بودن کالا» را به عنوان اصول سه گانه خود معرفی می کند؛ هر چند رتبه و بسایت این شرکت در بین سایت های ایرانی در رنکینگ الکسا، جزو برترین هاست و علی رغم اینکه دیجی کالا، با شعار «هرسی، انتخاب و خرید آنلاین»، هنوز با اختلاف، پیشتر از عرصه تجارت الکترونیکی در ایران است، اما با عدول از برخی ارزش های مشتری مدانه و ظهور رقبای جدید در قالب فروشگاه های اینترنتی متعدد، طی ماه ها و سال های اخیر، همزمان با اوج، نشانه های افول برند دیجی کالا در آسمان تجارت ایران، به تدریج، پدیدار شده و اصلاح مثلث اصول مشتری محوری و مزیت های رقابتی آن، نامساوی و کم پیدا می شوند.

هر چند دیجی کالا، بر خلاف گفته بافت، در کمتر از دو دهه، با سرعت بیشتری، کسب شهرت در دنیای دیجیتال را تجربه کرده، اما تغییرات ایجاد شده در نحوه سفارش های مشتریان، تأخیر در ارسال کالاها، اصل یا فیک بودن کالا، ایجاد مشکلات عدیده برای مشتریان دارای خریدهای چندگانه یا انصرافی از خرید یک محصول، تنها بخشی از اصول نوین مشتری آزاری به جای مشتری نوازی در این شرکت محسوب می شود.

زمان مشتری: نوشدارو بعد از مرگ سهراب!

برای بازخوانی نشانه های افول، روایت مشتریان، بهترین گزینه است. یکی از مشتریان دیجی کالا که به تازگی از این شرکت خرید کرده، به «عصر ارتباط» می گوید: «چند وقت پیش، سفارش چندین کالا از دیجی کالا دادم و قرار بود روز بعد، دریافت کنم. یکی از آن کالاها، مناسبی و زمان دریافت آن، مهم بود اما نه تنها کالا در بازه زمانی اعلام شده، ارسال نشد بلکه هیچ پیامک و تماسی از سوی دیجی کالا دریافت نکردم. تماس گرفتم. ابتدا گفتند: شاید آمده اند، اما شما حضور نداشته اید بعد از اینکه گفتیم منزل بوده ایم اما تماس تلفنی یا مراجعه حضوری

نان شهرت: دیجی کالا، دیجی کالا نیست

مشکل مشتریان دیجی کالا، فقط تأخیر در زمان ارسال سفارش نیست. یکی از فعالان حوزه خرید و فروش آنلاین که چندی است خدمات فروشگاه های آنلاین دیگر را به دیجی کالا ترجیح می دهد، در گفت و گو با عصر ارتباط بیان کرد که معتقد است: «دیجی کالا، دیگر دیجی کالا نیست! آن نان برند و شهرت خود را می خورد. به همین دلیل، مشتریان باهوش، دیگر از دیجی کالا خرید نمی کنند؛ مگر از روی ضرورت.» او درباره دلایل این موضوع می گوید: «سوءاستفاده از وضعیت اقتصادی مردم یکی از دلایل است. یکی از دوستانم می گفت فکر می کردم پرداخت اینترنتی در زمان سفارش به جای پرداخت کارتی از طریق کارتخوان در منزل، دریافت کالا را تسهیل و تسریع می کند. هزینه محصول را اینترنتی پرداخت کردم اما به دلایلی مجبوره به انصراف از خرید شدم و منتظر بودم پول سریع تر بازگشت داده شود در حالی که متوجه شدم این کار، حداقل ۴۸ ساعت زمان می برد.» این مشتری ناراضی در ادامه این سوال را مطرح می کند: چرا باید در عصر تحول دیجیتال، شرکتی که معروف ترین و بزرگ ترین فروشگاه اینترنتی ایران است، با این تأخیر، پول را به حساب برگرداند؟ و خودش پاسخ می دهد: «لابد رسوب پول، به دهان شان مژه کرده است! واقعا درآمد ناشی از رسوب این پول، هالی کجا می رود؟ حالا اگر کالا مرجوع شده بود، توجیه داشت، اما الان چه؟»

با توجه به حجم بالای خریدهای اینترنتی از دیجی کالا و انصراف، تغییر و ویرایش برخی کالاها توسط تعدادی از مشتریان، این تأخیر در بازگشت مبالغ، سودآوری در قالب رسوب پول است که با اصول مشتری مداری سازگار نیست. اینکه دیجی کالا، پول مشتریان کالاها را انصرافی که قبلاً هزینه محصول را اینترنتی پرداخت کرده اند، بلافاصله عودت نمی دهد، می تواند به گسستن

«کلاهبرداری» دیجی کالا توسط برخی رسانه ها و مشتریان بوده؛ اتهامی که دیجی کالا آن را نپذیرفت. با این وجود، پس از انتقادات متعدد، حتی بیانیه مطبوعاتی این شرکت مبنی بر «ثبات قیمت ها در دیجی کالا» و تأکید بر اینکه «جلوگیری از افزایش قیمت غیرقانونی و نامتعارف در شرایط فعلی، تعهد دیجی کالا به مشتریان و کاربران خود است» یا برخی تحلیل های رسانه ای با تیتیر «یا دیجی کالا گران فروش است؟» در جهت تطهیر دیجی کالا و مقصر ندانستن این شرکت در افزایش قیمت ها، نتوانست آب رفته را کاملاً به جوی بازگرداند. اکنون این روند، به گونه دیگری در قالب آنچه دیجی کالا «پیشنهاد شگفت انگیز» نامیده و نیز «ناموجود» شدن کالاها و سپس افزایش قیمت نسبت به گذشته، تداوم دارد و البته به دلیل مشکلات ورود و ترخیص کالا، تحولات بازار و نوسان یابی ثباتی مداوم قیمت ها، قابلیت توجیه پیدا می کند.

زنگ خطر: از تجربه کاربری تا رابط کاربری

موارد یاد شده، تنها بیانگر برخی از نقاط ضعف دیجی کالا است و فهرست آن به گواه نظرات مشتریان، بسیار فراتر از آن است. تداوم این روند و نیز ظهور رقبای جدید، زنگ خطر را برای این فروشگاه بزرگ اینترنتی به صدا درآورده است. بر اساس یکی از مدل های مشهور رضایت مشتری، شهرت یک شرکت بر ارزش دریافتی، کیفیت دریافتی، رضایت مندی و وفاداری مشتری تأثیر گذار است. از این رو، شهرت بیشتر دیجی کالا، خدمات و انتظارات بیشتری برای رضایت مشتریان می طلبد و در این مسیر، فقط بزرگ شدن، کافی نیست، بلکه بزرگ ماندن مهم تر است. در این میان، شاید نظرسنجی بعد از خرید و تحویل کالا، از سوی این شرکت، اقدامی در مسیر مشتری مداری تلقی شود، اما این امر، زمانی ارزشمند است که «تجربه کاربری» و «رابط کاربری» هر دو، به اصلاح بهبود روند ناشی از شکایات مشتریان و ارتقای کیفیت خدمات، منجر شود و اصطلاحاً سفر مشتری را دلپذیر سازد. به تعبیر صاحب نظران مدیریت ارتباط با مشتری، امروز، دیگر صرفاً «همردی» با مشتری، ملاک نیست، بلکه «همدلی»، یعنی خود را به جای مشتری گذاشتن و حل مساله، اهمیت ویژه ای دارد.

از مشتری وفادار تا وفاداری برند

با این همه، حتی اگر دیجی کالا با استناد به آمار و ارقام مربوط به فروش، سود، تعداد خریداران، نمودارهای رضایت سنجی از مشتریان راضی و نیز جایگاه شرکت در رنکینگ وبسایت ها و فروشگاه های اینترنتی در ایران، در صد نفی و سرپوش گذاشتن بر نقاط ضعف خود باشد، بهتر است این آموزه «ایلان ماسک»: «برند، فقط یک احساس است و احساس در گذر زمان، با واقعیت مطابقت پیدا می کند» و این تعبیر «جیسون هارتمن»: «برند شما، وعده ای به مشتریان تان است. نوید کیفیت، قوام، شایستگی و قابل اطمینان بودن» را سر لوحه آینده کسب و کار خویش قرار دهد. آیا دیجی کالا، نیز مانند مشتریان وفادار، خود به مشتریان، وفادار است؟! آیا دیجی کالا، واقعا همان دیجی کالا است؟! مشتری با هیچ کس عقد اخوت نبسته است. مرز صعود تا سقوط یک برند، باریک است؛ به قول «وارن بافت»: فقط پنج دقیقه!

دولت ها و مسوولان می آیند و می روند، اما طرح ها، پروژه ها و مشکلات همواره می مانند. رسانه ها و افکار عمومی هم به علت انباشت مشکلات قبلی و زایش طرح ها و پروژه های جدید، با فراموشی مواجه بوده و هستند. ما اما تلاش کرده ایم تا به شکلی ثابت پیگیر سر نوشت مسایل و طرح های حوزه کاری خود باشیم. به همین منظور فهرست حاضر که در آینده اصلاحات بیشتری روی آن اعمال شده و موضوعات بیشتری به آن اضافه خواهد شد، صرفاً به عنوان یک حافظه عمل خواهد کرد و هر از گاهی اقدام به باز نشر آن خواهیم کرد. در دوره این باز نشر ها طبعاً

«نا تمام های فاوای کشور»

یادداشت

شمارش معکوس برای وداع با «تریدز» در اینستاگرام

رزینکار ادهر

اینستاگرام، پلتفرم معروف شبکه اجتماعی اشتراک گذاری عکس و ویدیو، در حال برنامه ریزی برای توقف سرویس پیام رسان مستقل خود تریدز است. طبق گزارش های TechCrunch، تا پایان سال ۲۰۲۱، تریدز وجود نخواهد داشت. از ۲۳ نوامبر، برنامه اجتماعی شروع به نمایش اعلانی می کند که از کاربران می خواهد به اینستاگرام بازگردند. قابلیت تریدز اینستاگرام در سال ۲۰۱۹ معرفی شد که کاملاً مشابه فیس بوک مستنجر است. تریدز به کاربران این امکان را می داد تا با ارسال و دریافت DM اینستاگرام از طریق یک رابط پیام رسانی اختصاصی خارج از برنامه اصلی، تعامل داشته باشند. با گذشت زمان، Thread دارای مجموعه ای از ویژگی های جالب، شامل وضعیت های خودکار شد و توانست آنچه تلفن شما انجام می دهد، برای تان تنظیم کند. بر اساس بیانیه شرکت متا (فیس بوک سابق)، تمام ابزارها و ویژگی های جالب توجه که کاربران از آنها لذت می برند، اکنون در برنامه اینستاگرام پس از توقف Threads در دسترس خواهند بود. متا همچنین می گوید که در حال ادغام پلتفرم های پیام رسان خود است. این به آن معناست که مستنجر و اینستاگرام، اکنون هر دو از پیام رسانی بین پلتفرمی پشتیبانی خواهند کرد. این شرکت، همچنین برنامه های خود را برای ادغام واتس اپ در آینده نزدیک فرش کرد. اگرچه بسیاری از ایده خاموش کردن Threads به عنوان یک برنامه پیام رسان که صرفاً متصل و وابسته به اینستاگرام است، حمایت نمی کنند، با این حال، وجود این برنامه، به معنای کمتری برای ادغام چند پلتفرمی متابین اینستاگرام، مستنجر و واتس اپ است. سه پلتفرم اجتماعی متا، چند هفته پیش دچار یک قطعی بزرگ در سطح بین المللی شدند که این امر، موجب شد کاربران نتوانند طی چند ساعت با این پلتفرم ها تعامل داشته باشند.

مهلت شش ماهه اصلاح سامانه های دولتی

شورای اجرایی فناوری اطلاعات در جلسه ۲۸ فروردین ۱۳۹۶ بر اساس پیشنهاد وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات آیین نامه اجرایی استقرار چارچوب تعامل پذیری دولت الکترونیکی را به تصویب رساند. بر این اساس تمامی دستگاه های اجرایی موظف شدند حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ مصوبه نسبت به اصلاح یا تکمیل پایگاه اطلاعاتی و یا بازطراحی سامانه های اطلاعاتی اقدام کنند که البته همچنان بسیاری از دستگاه ها این کار را نکرده اند.

پیوست فناوری طرح های کلان

۱۸ فروردین ۱۳۹۶ رییس ستادیکای صنعت مخابرات از تدوین پیوست فناوری برای طرح های کلان ICT دارای شریک خارجی خبر داد و اعلام کرد هدف این سند انتقال دانش فنی در قراردادهای خارجی است. این سند باید پس از تأیید و تصویب توسط وزیر ارتباطات به منظور طرح در ستاد اقتصاد مقاومتی ارسال شده و به تصویب می رسد که البته همچنان این اتفاق نیفتاده است.

سامانه دسترسی آزاد به اطلاعات

با وجود آنکه قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات سال ۸۸ تصویب شده اما تا تیرماه سال ۹۶ با وجود الزام قانون و ابلاغ آیین نامه آن، راه اندازی سامانه به تعویق افتاده بود. حال اما با وجود راه اندازی سامانه همچنان بسیاری از ۴۸۰ دستگاهی که باید در این سامانه عضو شوند به آن متصل نشده اند.

تجمیع داده های مدیریت بحران

مرکز کنترل هماهنگی عملیات سازمان امداد و نجات از پنج سال قبل نرم افزار جامع اطلاعاتی مکانی راه اندازی کرده است. این نرم افزار در لحاظ زیر ساختی ظرفیت آن را دارد که سایر ارگان ها نیز به آن متصل شده و ضمن به اشتراک گذاری اطلاعات خود از خدمات آن منتفع شوند؛ اتفاقی که تاکنون همچنان محقق نشده است.

ایجاد شهر هوشمند خوارزمی

۱۶ خرداد ۱۳۹۶ یکی از اعضای هیات مدیره شرکت عمران شهرهای جدید از رازینی با کسره جنوبی برای امکان سنجی ایجاد شهر هوشمند برای شهر جدید «خوارزمی» خبر داد که قرار بود در جنوب شرقی تهران احداث شود. همچنین توسعه مشترک تحقیقات روی تکنولوژی ساختمان ها نیز یکی دیگر از قراردادهای امضاشده در تفاهم نامه با کره جنوبی بود که تا این لحظه هیچ گزارشی در خصوص دستاوردهای عملی این تفاهم نامه های امضاشده یا کارهای منتشر نشده است.

اتصال منازل به فیبر نوری

وزیر وقت ارتباطات و فناوری اطلاعات در اوایل بهمن ماه سال ۹۴ وعده اتصال منازل به فیبر نوری را مطرح کرد و گفت فیبر رسانی به منازل و محصل کار مردم از ابتدای سال ۹۵ آغاز خواهد شد. این وعده البته جزو ماموریت های اپراتور چهارم ایران نت بود که محقق نشده و حتی سر نوشت این اپراتور هم در هاله ای از ابهام قرار دارد.

سامانه های چکاوک ۲ و ۳

هشتم خرداد ۱۳۹۶ دبیر کل بانک مرکزی از راه اندازی سامانه های چکاوک ۲ و چکاوک ۳ خبر داد. چکاوک ۲ قرار بود موجب تجمیع آمار چک های درون بانکی با آمار چک های بین بانکی، توسط بانک مرکزی شود. ایجاد امکان واگذاری چک به مقصد حسابهای دولتی نزدیک مرکزی از شعب بانکی قسطنطنیه کشور نیز قابلیت ویژه ای بود که قرار بود چکاوک ۳ ایجاد کند. اما همچنان نسخه های ۲ و ۳ چکاوک عملیاتی نشده اند.

فیلترینگ هوشمند

فیلترینگ هوشمند طرحی بود تا در عین حال که دسترسی به شبکه های اجتماعی مقدر باشد صفحات غیر اخلاقی و مغایر با موازین نظام فیلتر شود. آن طور که منابع رسمی وزارت ارتباطات گفته اند، برای اجرای طرح فیلترینگ هوشمند احتمالاً بیش از ۱۱۰ میلیارد تومان قرارداد میان وزارت ارتباطات و متخصصان در بحث فیلترینگ هوشمند پیش از این منعقد شده که البته اطلاعی از سر نوشت و خروجی آن نیست.

مأموریت‌های جدید سازمان رگولاتوری در شرایط پادر هوایی مطلق

عباس پورخصالیان

روز شنبه ۲۲ آبان ۱۴۰۰، درخواست‌های وزیر جدید ارتباطات و فناوری اطلاعات، مندرج در پیوست حکم رییس جدید سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، به صادق عباسی شاهکوه ابلاغ شد. سه درخواست ویژه وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات از او شامل مواردی نسبتاً جدید هستند، به شرح زیر:

■ برنامه‌ریزی و راهبردی توسعه زیرساخت‌های ارتباطی فراگیر، پایدار، پرسرعت و با کیفیت پهن‌بند ثابت با تاکید بر توسعه فیبر نوری (FTTX)؛
 ■ برنامه‌ریزی و راهبردی ارتقای کیفیت و گذار شبکه ارتباطی سیار کشور به سمت فناوری‌های ارتباطی نسل پنجم و ششم و
 ■ ارتقای جایگاه سازمان در تنظیم‌گری ارتباطات و فناوری اطلاعات (از طریق) بازنگری در سازوکارهای نظارتی و ایجاد ضمانت اجرای قدرتمند و کارآمد برای تحقق اهداف و اجرای مصوبات کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و ارتقای توان نظارتی با به کارگیری فناوری‌های تنظیم‌یار، ابزارها و شیوه‌های نوین.

علاوه بر سه درخواست ویژه مذکور، بقیه درخواست‌های وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات از معاونان جدید خود، وظایفی هستند عادی و معمول، شامل موارد زیر:

■ افزایش کارایی، چابکی و پاسخگویی با رویکرد شفافیت در تصمیم‌گیری‌ها
 ■ مبارزه با فساد
 ■ نظام‌مند کردن تعاملات با اپراتورها
 ■ رعایت اخلاق حرفه‌ای از طریق ارتقای قابلیت‌های سازمانی و نیروی انسانی؛

■ برنامه‌ریزی و اصلاح سازوکارها به منظور افزایش رضایت مشتریان با در نظر گرفتن کیفیت خدمات، قیمت و حق انتخاب خدمات
 ■ ارتقای سامانه‌ها و ابزارهای پایش برخط کیفیت خدمات ارتباطی و اطلاعاتی در کشور

■ تسهیل دسترسی عموم مردم به آنها
 ■ تنظیم مقررات خدمات و سکوها فضای مجازی از طریق برنامه‌ریزی، تنظیم‌گری و همکاری با نهادهای بالادستی مانند شورای عالی فضای مجازی و نهادهای تنظیم‌گر بخشی یا بین‌بخشی و سازمان فناوری اطلاعات ایران

■ مدیریت کارآمد منابع فرکانسی برای به حداکثر رساندن بهره‌وری و منافع اقتصادی آن برای بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات کشور
 ■ بهبود فضای کسب و کار،
 ■ توسعه و تضمین رقابت سالم میان اپراتورها و ارائه‌دهندگان خدمات

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی

ارتباطی و اطلاعاتی

■ اصلاح نظام تعرفه‌گذاری در خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات با محوریت افزایش مطلوبیت اقتصادی تولید، توزیع و مصرف ترافیک و محتوای داخلی در برابر ترافیک بین‌الملل

■ حفظ و ارتقای سرمایه‌گذاری پایدار

■ ایفای تعهدات توسعه‌ای اپراتورها؛

■ سیاست‌گذاری برای استفاده حداکثری از توان داخلی و بومی‌سازی در زیرساخت‌ها، شبکه‌ها و خدمات ارتباطی بر اساس قوانین و سیاست‌های بالادستی؛

■ شناسایی و رفع تعارض منافع در سطوح مختلف سازمان، و

■ به کارگیری مدیران متخصص، جهادی، فسادستیز و انقلابی با رویکرد شایسته‌سالاری و اولویت‌گزینه‌های (افراد) از درون سازمان و وزارت متبوع.

● **مأموریت‌های ویژه رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی**

سه مأموریت ویژه رییس جدید سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، یعنی ۱. برنامه‌ریزی و راهبردی توسعه FTTX، ۲. برنامه‌ریزی و راهبردی توسعه ارتباطات 5G و 6G، ۳. به کارگیری RegTech، وظایفی جدید هستند که برای نخستین بار برای رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی تعریف شده‌اند. اینکه «مأموریت‌های بدیع برنامه‌ریزی و راهبردی توسعه‌های مذکور، چرا بر عهده رییس جدید سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی گذارده می‌شوند؟»، پرسشی است که پاسخ آن، به تامل و تحلیل نیاز دارد.

● **آیا برنامه‌ریزی و راهبردی توسعه FTTX از وظایف رگولاتور است؟**

جالب است که زارع‌پور، روز ۲۶ مهرماه ۱۴۰۰، علی‌اصغر انصاری را به

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی

عنوان معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی و دبیر شورای راهبردی توسعه شبکه ملی اطلاعات منصوب و معرفی کرد ولی در حکم خود، گویا فراموش کرده بود که مورد برنامه‌ریزی و راهبردی توسعه FTTX را نیز وارد و به او ابلاغ کند. تقریباً هم‌زمان با صدور حکم مذکور، زارع‌پور در «کنفرانس ظرفیت شبکه ملی اطلاعات» که در روزهای ۲۵ و ۲۶ مهرماه سال جاری (۱۴۰۰) برگزار شد، در حین بازدید از نمایشگاه جنب کنفرانس، بشارت داد که برنامه او در وزارت ارتباطات طی چهار سال آینده، بردن فیبر نوری به تک‌تک خانه‌های مردم، و اجرای پروژه فیبر در منزل‌ها در شهر و در روستا است، تا مردم (به قول او) «سرعت‌های چندگویی» را تجربه کنند. زارع‌پور حالا محدود یک ماه پس از اعلان وعده مذکور، از معاون دیگر خود در سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی می‌خواهد برنامه‌ریزی و راهبردی توسعه زیرساخت‌های ارتباطی FTTX را تحقق بخشد! آیا برنامه‌ریزی و راهبردی توسعه زیرساخت‌های ارتباطی FTTX از وظایف قانونی رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی است؟

البته پاسخ به این پرسش مشکل‌ناپذیر است زیرا جنبه‌هایی از برنامه‌ریزی کلی و راهبردی توسعه ملی زیرساخت‌های ارتباطی FTTX از مواردی هستند که جزو وظایف سنتی رگولاتوری‌ها نیستند، اما بدیهی است که وظایف اصلی باید اولاً از جمله تکالیف معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی و دبیر شورای راهبردی توسعه شبکه ملی اطلاعات باشند و ثانیاً برنامه‌ریزی کلی و راهبردی توسعه ملی زیرساخت‌های ارتباطی FTTX و دو برنامه دیگر، نه به تنهایی توسط این یا آن معاونت، بلکه در همکاری متقابل و هم‌افزایی هر دو معاونت با یکدیگر، به موازات همیاری شرکت ارتباطات و ساخت و سازمان فناوری اطلاعات باید تحقق یابند.

● **مانع توسعه ملی زیرساخت‌های ارتباطی FTTX:**

بلا تکلیفی در خصوص لایحه شبکه مادر مخابراتی یکی از موانعی که بر سر راه تحقق برنامه‌ریزی کلی و راهبردی توسعه ملی زیرساخت‌های ارتباطی FTTX وجود دارد و از سوی مجلس شورای اسلامی باید رفع شود، پادر هوایی لایحه قانونی «بازسازی شبکه‌های عمومی کابلی کشور است.

هدف از لایحه مذکور بازپس‌گیری قانونی داکت‌ها و حوضچه‌های شبکه‌های عمومی کابلی، نه تنها از شرکت قبلا دولتی و بعداً خصوصی‌سازی شده مخابرات ایران، بلکه از همه FCP ها و سپردن همه آنها به عنوان شبکه‌های مادر مخابراتی به شرکت ارتباطات زیرساخت است.

چون که لایحه قانونی مذکور و برنامه توسعه ملی زیرساخت‌های ارتباطی FTTX، هر دو به‌طور هم‌زمان مطرح هستند و لایحه مذکور اکنون در کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی پیگیری می‌شود، از آنجا که توسعه ملی زیرساخت‌های ارتباطی FTTX به مثابه توسعه شبکه عمومی کابلی کشور است اگر چنانچه طرح بازپس‌گیری قانونی داکت‌ها و حوضچه‌های شبکه‌های عمومی کابلی تصویب شود و شرکت ارتباطات زیرساخت، مالک قانونی شبکه‌های عمومی کابلی کشور شود، بدیهی است که تحقق برنامه‌ها و راهبردی اجرای پروژه‌های «بردن فیبر نوری به تک‌تک خانه‌های مردم در شهر و روستا» از جمله وظایف شرکت ارتباطات زیرساخت محسوب می‌شود.

از سوی دیگر، طرح قانونی حمایت از حقوق کاربران در فضای مجازی نیز هم‌اکنون در کمیسیون ویژه در مجلس شورای اسلامی ایران مطرح است و اگر این طرح به قانون تبدیل شود، سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی، دبیرخانه شورای راهبردی توسعه شبکه ملی اطلاعات، سازمان فناوری اطلاعات ایران و شرکت ارتباطات زیرساخت، همه در ذیل کمیسیون عالی تنظیم مقررات فضای مجازی وابسته به مرکز ملی فضای مجازی قرار می‌گیرند.

نتیجه اینکه در شرایط بلا تکلیفی، پادر هوایی مطلق و اوضاع نامتعین و ناپایدار کنونی، جایگاه مدیران سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی و رییس جدید آن، آنچنان تثبیت شده نیست تا ایشان بتوانند، روی برنامه‌ریزی و راهبردی توسعه FTTX و تحقق دیگر برنامه‌ها و درخواست‌های وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات شامل برنامه‌ریزی و راهبردی توسعه ارتباطات سیار بر اساس فناوری‌های 5G و 6G، و روی به کارگیری RegTech (بر حسب اینکه منظور از به کارگیری فناوری‌های تنظیم‌یار، ابزارها و شیوه‌های نوین، RegTech باشد) کار کنند.

درخواست‌های وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، آرمانی و غیر قابل اجرا نیستند، بلکه برعکس، در شرایط وجود ساختارهای هم‌افزا و معقول در وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، کاملاً قابل اجرا و امکان‌پذیر هستند. آنچه وجود ندارد و نبودش مانع بزرگ پیشرفت است، چشم‌انداز تجدید ساختار در وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (و کلاً در قوه مجریه) است.

زباله‌های الکترونیکی

سال ۱۳۸۹ مصوبه‌های قانونی تکلیف زباله‌های الکترونیکی را در کشور مشخص کرد. این وجود این مسوولیت همیشه پاسکاری شده است. پس از آن، هجدهم اسفندماه ۱۳۹۴ وزارت ارتباطات با سازمان محیط زیست یک تفاهم‌نامه در خصوص این زباله‌ها به امضا رساندند که البته همان طور که قابل پیش‌بینی بود این تفاهم‌نامه نیز تکلیف زباله‌های الکترونیکی در کشور را مشخص نکرد.

ماهواره‌های ایرانی

از ۱۵ اسفند ۱۳۸۴ که اولین تلاش‌ها برای ساخت ماهواره داخلی صورت گرفت تا کنون ۹ ماهواره ساخته شده که علی‌رغم صرف هزینه‌های میلیون دلاری، وضعیت هر یک نامعلوم تر از دیگری است. در آخرین مورد رییس سازمان فضایی اعلام کرده، طبق بررسی‌های کارشناسانه در مورد ماهواره مصباح به این نتیجه رسیده‌ایم که هزینه‌های پرتاب این ماهواره بسیار بالاست و ارزش ندارد که آن را به فضا بفرستیم.

۱۰ برابر کردن محتوای الکترونیکی

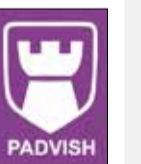
پروژه ۱۰ برابر کردن تولید محتوای داخلی با رویکرد کسب و کار دیجیتال در سال ۱۳۹۵ به تأیید ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی رسید. در این مقطع حدود ۴۰ میلیارد تومان به این پروژه اختصاص یافت و قرار شد با توسعه محتوا تأثیر قابل توجهی بر حوزه‌های علمی، پژوهشی و اقتصادی کشور گذاشته شود. آخرین خبر از این طرح اما این است که ظاهر اجرای آن به‌طور کلی از اولویت‌های پروژه اقتصاد مقاومتی خارج شده است.

ارز دیجیتال داخلی

چهارم اسفند ۱۳۹۶ بود که وزیر ارتباطات در توییتی وعده ایجاد ارز دیجیتال داخلی توسط پست‌بانک را مطرح کرد. چهارم، هشتم اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۷ این بار از آماده‌سازی مدل آزمایشی ارز دیجیتال ایرانی خبر داد. با این وجود تا این لحظه همچنان خبری از سرنوشت، کارکرد و خروجی ارز دیجیتال ملی نیست.

الزام دولتی‌ها به نصب پادویش

هجدهم بهمن ماه سال ۱۳۹۶ وزیر ارتباطات ابلاغ استفاده از آنتی‌ویروس پادویش در دستگاه‌های دولتی را به عنوان یک دستور حاکمیتی اعلام کرد. اگر چه از همان زمان تاکنون انتقادات متعددی به مخاطرات استفاده انحصاری از تنها یک آنتی‌ویروس مطرح شد لیکن همچنان گزارش‌های از میزان پیشرفت و اجرای این دستور حاکمیتی از سوی دستگاه‌های دولتی نیست.

سند مراقبت از کودکان در فضای مجازی

دوم آبان ماه سال ۱۳۹۶ وزیر ارتباطات از رونمایی سند مراقبت از کودکان در فضای مجازی در روز ۱۳ آبان و هم‌زمان با روز دانش آموز خبر داد. با این وجود تاکنون خبری در خصوص رونمایی این سند منتشر نشده است. تولید محتوای متناسب با کودک و نوجوان در این فضا نیز در این سند پیش‌بینی شده بود که از میزان پیشرفت آن اطلاعی در دست نیست.

طرح تکاپو

از دی ماه سال ۱۳۹۳ با مصوبه شورای عالی اشتغال برای توسعه اشتغال مبنی بر «هزیت‌های استانی» با عنوان «توسعه کسب و کار و اشتغال پایدار» یا «تکاپو» در دستور کار قرار گرفت و آنگونه که مجربان طرح می‌گفتند بهمن ماه ۹۴ در کار گروه شورای برنامه‌ریزی استان تصویب و از سال ۹۵ وارد فاز اجرایی شد. با این وجود تاکنون نتیجه مشخصی از میزان اشتغال به وجود آمده از جمله ایجاد ۱۳۰ هزار شغل در بخش ICT نیست.

برنامه دفاع سایبری

رییس مجلس شورای اسلامی در ۲۸ اسفند ماه ۱۳۹۵، قانون برنامه ششم توسعه کل کشور را که توسط شورای نگهبان تأیید نهایی شده بود، به‌منظور اجرا به رییس‌جمهور ابلاغ کرد. در قانون برنامه ششم توسعه کشور، برنامه دفاع سایبری مناسبی برای افزایش چتر امنیت سایبری پیش‌بینی شده بود که البته تا این لحظه هیچ آماری از پیشرفت آن منتشر نشده است.

طرح GNAF

در ۲۱ تیر ماه ۱۳۹۴ محمود واعظی وزیر وقت ارتباطات مصوبه مربوط به «نظام ملی آدرس‌گذاری کشور» (GNAF) را برای اجرا به تمام دستگاه‌های اجرایی کشور ابلاغ کرد. در این نظام امکان بررسی و صحت‌سنجی آدرس به همراه موقعیت جغرافیایی مقدر است و همین امر می‌تواند باعث بالا رفتن ضریب ایمنی سایت‌های دولتی شود که پیشرفت دقیق و نتیجه این طرح که اجرای آن به عهده شرکت پست بود، مشخص نیست.

لوايح قمار و شرط‌بندی

۲۳ تیرماه ۱۳۹۷ یک عضو کمیسیون صدايک مجرمانه اعلام کرد که وزارت ارتباطات، وزارت اقتصاد، بانک مرکزی و پلیس نیروی انتظامی با هماهنگی یکدیگر لوايحی را به منظور مبارزه با سایت‌های قمار و شرط‌بندی به دولت ارائه کرده‌اند و انتظار می‌رود در آینده‌های نزدیک در صورت تصویب لوايح مذکور، تبدیل به قانون شوند. این لوايح نیز در زمره ناتمام‌های حوزه قرار دارند.

پروانه اپراتور ماهواره‌ای

مطالعات اولیه نیازسنجی امکان‌سنجی اپراتور ماهواره مخابراتی بومی از سال ۱۳۹۴ توسط سازمان فضایی ایران آغاز شد و چارچوب کلی آن در رگولاتوری به تصویب رسید. سیزدهم تیرماه ۱۳۹۷ امام‌دیر کل سازمان فضایی ایران پس از گذشت سه سال اعلام کرد که بررسی و صدور مجوز پروانه تدوین شده برای فعالیت اپراتور ماهواره مخابراتی در کشور، در دستور کار کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات قرار دارد.

نظام جامع مالیاتی

حکم مربوط به اجرای طرح نظام جامع مالیاتی به ماده ۵۹ قانون برنامه سوم توسعه و تحت عنوان محدودتر طرح جامع مالیاتی -باز می‌گردد. به همین منظور در سال ۱۳۸۳ اعلام شد که شرکت دیپلویت کانادا برای برنامه‌ریزی و تدوین نقشه راه این طرح دعوت به همکاری شده و در برنامه اجرایی طرح جامع مالیاتی ۲۷ پروژه در پنج محور سازماندهی شده بود که این طرح هنوز به سرانجام کامل نرسیده است.

خروج زیرساخت از مکالمات بین‌الملل

پنجم خردادماه سال ۱۳۹۷ مدیرعامل شرکت ارتباطات زیرساخت از کاهش نرخ مکالمات بین‌الملل از طریق دوصفر، در صورت آزادسازی آرایه این خدمات در کشور خبر داد. براین اساس به جای آنکه شرکت زیرساخت به صورت مستقیم با اپراتورهای بین‌الملل قرارداد ببندد، فرار است اپراتورهای داخلی با طرف خارجی قرارداد بسته و شرکت زیرساخت تنها بابت تحویل ترافیک را عهده‌دار باشد.

ایمن‌سازی علاءالدین

۲۸ اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۷ معاون پیشگیری سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی تهران با اشاره به ضرورت ایمن‌سازی اماکن نایمن پایتخت، گفت: از ضرورت آزادسازی آرایه این خدمات در کشور خبر داد. براین اساس به جای آنکه شرکت زیرساخت به صورت مستقیم با اپراتورهای بین‌الملل قرارداد ببندد، فرار است اپراتورهای داخلی با طرف خارجی قرارداد بسته و شرکت زیرساخت تنها بابت تحویل ترافیک را عهده‌دار باشد.

در میزگرد آنلاین با حضور مدیران بانکی، فناوری و پدافند غیر عامل عنوان شد

وجود سامانه‌های متمرکز در یک سامانه حاکمیتی، مخالف اصول پدافند

نگاه وزبان پدافند غیر عامل در حوزه بانکی باید مبتنی بر ریسک باشد

حسن پارسا

محمد صادقی

محمد رضا جمالی

قطع شدن آمادگی لازم داشته باشند تا سویچ اتفاق بیفتد. بنابراین نمی توان به عنوان یک اتفاق جدی از آن نام برد؛ هر چند سرویس‌ها آرایه شد و در برخی موارد، اختلالاتی وجود داشت و صدای مردم در برخی زمینه‌ها در آمد. شما آمادگی نظام بانکی را در حوزه پدافند غیر عامل چقدر جدی می بینید و با شرایط موجود، فکر می کنید آیا در مواقع بحران، نباید نگران باشیم؟

جمالی: ما همین الان در بحران هستیم و همین سرویس با همین شرایط، عادی نیست و با وضعیتی که بانک‌ها در آن کار می کنند، لبه آتشفشان هستند. اتفاقاً در خصوص حوادث سال ۹۸، ما باید از اینترنت به عنوان یک بستر و ساختار موزی در زیر ساخت‌ها استفاده کنیم و اینکه به سمت زیر ساخت ملی مانند شبکه سوخت می رویم و آن را جدا می کنیم، به معنای امن شدن سیستم نیست بلکه مشکلات و ماداگاسکارهایی ایجاد می کنیم که از تعامل با دنیا دور می شویم و در برخی موارد، ریسک‌ها بالاتر می رود. تجربه آن همان سیستم سوخت است که سیستم داخلی است و از کارت هوشمند استفاده کرده است. قاعدتاً اگر قرار است برای دیتاستر مشکل ایجاد شود، با شناخت و دانش بنده درباره کارت هوشمند، دیتا باید داخل خود کارت هم باشد و به صورت آفلاین نیز کار کند. اینکه چرا این اتفاق نمی افتد، نیازمند توجه ویژه است. وقتی گفته می شود امنیت مانند سیستم ایمنی بدن است، وقتی سطح امنیت در بدن از یک سطح بالاتر می رود، (بنده زمانی حسابگری زیستی تدریس می کردم و علاوه بر شبکه‌های عصبی، ژنتیک و الگوریتم، این سیستم را نیز مدنظر داشتیم)، همان جا ممکن است نقص ایمنی داشته باشیم. بالا بردن امنیت می تواند تبدیل به مساله امنیتی در سطح بالاتر شود. ما دقیقاً این مساله را می بینیم که همان مسایل امنیتی باعث می شود در سرویس، اختلال ایجاد شود و همین امر موجب تبدیل آن به مساله امنیتی اجتماعی می شود. زیر ساخت متمرکز و وضعیت ایجاد شده، دست همه را بسته است و طرز فکر و فلسفه‌ای که با آن کار می کند، مشکل دارد. هر سیستم فوق متمرکز، لزوماً مقاوم، ثابت و قابل اعتماد نیست و قادر نیست در مقیاس بالا کار کند. این مسایل که شما اشاره می کنید، آینده نیست، بلکه گذشته است. سیل دو سال قبل در فروردین ماه را داشتیم که شهر یل دختر و چند استان، درگیر آن شدند. در این شرایط، یک ارتش هم نمی تواند شهر را جمع کند. آن وقت ما بانک‌ها را تبدیل به پرسوسور کردیم؛ به گونه‌ای که ۹۰ درصد بار سیستم بانکی به خاطر نبود کیف پول و حتی ابزارهای سنتی سکه و اسکناس است. وقتی حاکمیت، رگولیشن و تنظیم‌گری غلط ایجاد کرده، ریسک، بالا می رود. تمام بانک‌های کشور، دیتاستر و چند مگاوات نیروگاه دیزل گذاشته‌اند اما وقتی نوسان برق ایجاد می شود و دسترسی برق باید ۹۹،۹۹ باشد، ۹۰ درصد می شود و هزار برابر از حدی که باید باشد، پایین تر می آید. همچنین ولتاژ ۲۰ کیلوولت از UPS عبور می کند و کاری نمی توان کرد. این اتفاق، ماشینی عظیم بانک را داون می کند و ساختار آنقدر متمرکز است که نمی توان parallel کرد. اگر دو سال دیگر با همین روند پیش برویم، از نظر ریاضی، تراکنش ما باید در ۵۰ میلی ثانیه انجام شود در حالی که تاخیر شبکه، ۷۰ میلی ثانیه است. بنابراین ما هم در گذشته وضعیت نامناسبی داشتیم و هم در آینده این وضعیت را داریم و این امر، یک روند غلط و ادامه دار است.

صادقی: ما موضوع را به ساخت دیتاستر محدود کرده ایم و بسیاری از مسایل دیگر را به طور جدی بررسی نکرده ایم. مساله مهم تر این است که وقتی یک بحران مانند یک اتفاق در مرکز در تهران رخ می دهد و قرار است از طریق پشتیبان خدمات بدهیم، مشکل حاد، نیروی انسانی است. ما در دیتاسترهای مختلف، به اندازه کافی در بخش پشتیبان، نیروی انسانی متخصص نداریم. در بانک‌های ما سه شرکت اصلی وجود دارند که خدمات بانکی ارائه می دهند و البته یک سری بانک‌ها، شرکت‌های خاص خودشان را دارند. در همان سه شرکت، نیروی انسانی کافی برای اینکه یک بانک به سایت پشتیبان مراجعه کرده و خدمات را ارائه کند، وجود ندارد. فارغ از

اقدامات لازم را انجام دهیم و از داده‌ها، زیر ساخت‌ها و نهاد مالی مان که مردم به آن اعتماد کرده‌اند، مراقبت کنیم یا خیر؟ چون اولین وظیفه بانک، اعتمادسازی برای مشتریان است تا اگر اتفاق طبیعی رخ داد بتوانیم از دارایی آنها محافظت کنیم و سرویس مان را تداوم بدهیم یا اگر حمله سایبری و اغتشاش رخ داد، آیا قدرت مقابله و تداوم سرویس داریم و می توانیم از دارایی مردم محافظت کنیم یا خیر؟ شاید ما بیشتر حوزه فناوری را انجام می دهیم اما پدافند غیر عامل، فراتر از موضوعات فناورانه است و همه چیز را حتی در حوزه بانکی پوشش می دهد. ما درگیر مسایل شعبه، زیر ساخت‌های ساختمان ستادی، زیر ساخت‌های مخابراتی و داده‌ها هستیم و باید ببینیم به عنوان بانک، موفق بوده ایم یا اگر موفق نبوده ایم، نقش قانون گذار چقدر بوده و آیا نگاه عملیاتی به این موضوع داشته یا اینکه فقط در مرحله ابلاغ مجموعه‌ای از دستورالعمل‌هایی که چندان اجرا پذیر نیست، مانده است. به نظر من اگر روی این مساله، متمرکز شویم، بسیار کمک کننده است. آقای جمالی به نقاط ضعف اشاره کردند. البته اقدامات خوبی هم انجام داده ایم و اقدامات دیگری را هم انجام داده ایم و قسمت‌هایی هم خارج از اختیارات بانک‌هاست که باید تلاش کنیم اتفاق بیفتد. با توجه به اتفاقاتی که طی دو سه هفته اخیر افتاده، سیل نامه‌ها برای ما ارسال می شود اما اینکه اقدامات عملیاتی انجام دهیم، باید ببینیم به صورت برنامه ریزی شده، قابلیت اجرا وجود دارد و اگر مشکلاتی رخ دهد، می توانیم آن را پوشش دهیم یا خیر.

اتفاقاً سوال بعدی در همین زمینه است. با برخی از مدیران که به صورت غیر رسمی صحبت کردم، بسیاری از آنها نگران هستند و معتقدند شاید بانک‌های ما به صورت نمایشی، چیزهایی داشته باشند که در مواقع بحران، تداوم سرویس دهی داشته باشند اما به صورت عملیاتی، نگرانی‌های جدی در این حوزه وجود دارد. آیا تا به حال مانوری توسط نظام بانکی انجام شده که اینترنت قطع شود یا حمله سایبری صورت گیرد و ببینیم تا چه میزان امکان آرایه سرویس وجود دارد؟ البته فکر کنم یک سال و نیم پیش، در این زمینه حرکتی انجام شد اما خروجی، مشخص نشد. آیا در بانک اقتصاد نوین، مانور مشخصی انجام شده است؟ اگر انجام شده، تاریخ آخرین مانور را بفرمایید. آمادگی وضعیت، چگونه است و آیا این نکات را تایید می کنید؟

صادقی: اگر ابتدا درباره کلیت موضوع و بعداً در خصوص بانک خودمان صحبت کنیم، بهتر است. ما باید مجموعه‌ای از اقدامات را انجام دهیم که فراتر از قطع شدن اینترنت است. بیش از یک سال پیش، دو سه مانور انجام دادیم و موفق شدیم بدون اینترنت در شبکه اینترنت ملی، سرویس‌ها را ادامه دهیم و مشکلی نداشتیم اما این موضوع، یکی از کوچک ترین مسایل ماست. مساله اصلی این است که دیتاسترهای لازم را ساخته ایم یا خیر؟ آیا دیتاستر اصلی، بکاپ و ریکاوری را ایجاد و از نظر سخت‌افزاری و نرم‌افزاری تجهیز کرده ایم؟ آیا نرم‌افزارهایی که در بانک‌ها استفاده می کنیم، در پشتیبان به صورت صدها درصد و میزان سرویس‌هایی که لازم است، در سایت اضطرار، وجود دارد یا خیر؟ خطوط ارتباطی مورد نیاز وجود دارد؟ آیا نرم‌افزارهای متعدد بانکی، برای سویچ به جای دیگر، تاب‌آوری دارند؟ ما موضوع RPRT را داریم که قسمتی باید قطع شود و اگر قطع شد، دوباره باید وصل شود. آیا این تاب‌آوری سنجیده شده است؟ چون ما از یک نرم‌افزار کرینکینگ استفاده می کنیم که RPRT خاص خود را دارد یا نرم‌افزار برای اتوماسیون خاص خود داریم و هر کدام این‌ها باید تعریف شده باشد و بسته به نیاز، تجهیز شود.

یکی از دوستان اشاره کرد در سال ۹۸ که در چنین روزهایی با قطع شدن اینترنت در کشور مواجه بودیم همین موضوع، به گونه‌ای مانور بوده است. البته به نظر من از آنجا که در این زمینه، آمادگی قبلی برای این قطعی اینترنت وجود داشت و توسط حاکمیت اتفاق افتاد، می توانست به همه آلام بدهد تا قبل از

و بانک‌ها نیز باید به صورت روتین عملیات خود را انجام دهند اما با وضعیت موجود، متأسفانه ریسک عملیاتی بالایی وجود دارد که ممکن است هر لحظه اتفاق بیفتد.

جناب پارسا! جناب عالی مدیر کل شبک‌ها بانکی در پدافند غیر عامل، قائم مقام معاون فناوری سازمان پدافند غیر عامل و معاون تجزیات عملی، لطفاً تا آنجا که امکان پذیر است و محرمانه نیست، فکت‌های مشخصی آرایه کنید. ضرورت به کارگیری پدافند غیر عامل در نظام بانکی چیست و چرا باید آن را جدی بگیریم؟

پارسا: از آنجا که دوستان در گروه اشاره کردند تعریفی از پدافند غیر عامل آرایه شود، بنده، تعریف آقای دکتر جمالی را اصلاح و ابتدا تعریف مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام که در اساس نامه پدافند غیر عامل نیز به آن اشاره شده، عرض می کنم. بر این اساس، پدافند غیر عامل به اقداماتی گفته می شود که کاهش آسیب پذیری و در نهایت مصون سازی را به دنبال دارد. همچنین بازدارندگی، افزایش پایداری، استمرار خدمات ضروری و تسهیل در مدیریت بحران ایجاد می کند. تعریف دیگری هم مقام معظم رهبری آرایه کرده‌اند. به گفته ایشان، پدافند غیر عامل مانند مصون سازی بدن انسان است و از درون، ما را مصون می کند؛ یعنی اگر دشمن تهاجم کند، زخم زده بشود و ضرب و زور هم بزند، اثری نخواهد داشت و این امر با پدافند غیر عامل محقق خواهد شد. پدافند غیر عامل در حوزه بانکی، به طور خاص سه کلیدواژه را دنبال می کند؛ اول بحث امنیت اطلاعات از حیث صحت، محرمانگی و در دسترس پذیری، دوم ایمنی سرمایه‌ها و دارایی‌ها و سوم تاب‌آوری یا پایداری. اگر تهدیدات را دو سطح ببینیم، یک سطح آن، طبیعی است مانند سیل و زلزله، و سطح دیگر، تهدیدات انسان ساخت است؛ یعنی با برنامه ریزی قبلی، هدف گذاری و در یک حوزه خاص، عملیاتی می شود. به طور اساسی پدافند غیر عامل، تهدیدات انسان ساخت است که با سناریوهای قبلی ساخته و پرداخته می شود مانند سیستم‌های کنترل صنعتی مثل استاکس نت که در سال ۹۰ تولید شد و مقصد و هدف آن مشخص بود. بنابراین تهدیدی از قبل، رقم زده می شود. در خصوص ضرورت پدافند غیر عامل باید عرض کنم این موضوع، با ظهور فین تک‌ها، ورود به بانکداری دیجیتال و وابستگی مردم و دولت به شبکه بانکی اهمیت پیدا کرد چون شبکه پولی و بانکی، ابزارهای نظام حاکمیتی در حوزه پول، بانک و ابزار اقتصاد کشور است. بنابراین پرداختن به پدافند غیر عامل اجتناب ناپذیر است و از نظر عقلی و منطقی این موضوع را تایید می کند. ضرورت دیگر، موارد حاکمیتی است مانند ماده ۵۸ قانون احکام دائمی که به طور صریح دولت را به اصول و ضوابط پدافند غیر عامل مکلف کرده و نیز ماده ۱۰۶ و ۱۰۷ برنامه پنج ساله ششم توسعه که بحث کاهش آسیب پذیری در همه حوزه‌ها از جمله بانکی را دنبال می کند. ضرورت بیشتر تا جایی است که پدافند غیر عامل برای نظام بانکی و استمرار خدمات بانکی به مردم بسیار اهمیت دارد که در ادامه در خصوص آن صحبت خواهیم کرد.

جناب صادقی! لطفاً جناب عالی هم نکات خود را در خصوص ضرورت به کارگیری پدافند غیر عامل و اینکه در این حوزه چه باید کرد، بفرمایید.

صادقی: درباره ضرورت پدافند غیر عامل حتی در زندگی روزمره، هیچ شکی وجود ندارد. همان طور که آقای پارسا اشاره کردند مجموعه اقداماتی است که باید انجام دهیم تا اگر اتفاقات طبیعی یا مصنوعی (انسان ساخت) رخ داد، برای مقابله با آن آمادگی داشته باشیم و بانک هم یک نهاد مالی است که حساسیت روی آن زیاد است. بنابراین درباره پدافند غیر عامل و اقداماتی که باید انجام داد، شکی وجود ندارد اما اینکه چه باید کرد، مهم است. ما در بانک‌ها، مجموعه اقداماتی را انجام می دهیم و باید ببینیم آیا این اقدامات، ما را در مقابل مشکلاتی که پیش می آید، به سر منزل مقصود می رساند و اگر اتفاقی بیفتد، آیا می توانیم مدیریت بحران کنیم، به موقع،

بانک‌ها به عنوان یکی از بزرگ ترین سیستم‌های مالی و اقتصادی کشور، همواره از اهمیت ویژه‌ای برخوردار هستند. صیانت از دارایی، نگهداری ثروت و حفظ اعتماد مشتریان از وظایف مهم بانک‌ها تلقی می شود و ضرورت بر طرف کردن این مساله، ما را مجاب خواهد کرد آنچه را که نیاز است در مسیر پیشبرد و نیل به این هدف، به کار بندیم. تهدیداتی که بانک‌ها را تحت الشعاع قرار می دهند، به دو دسته طبیعی (زلزله، آتش سوزی، سیل و غیره) و انسان ساز (جنگ‌های سایبری، سرت از بانک‌ها، اقدامات خرابکارانه و غیره) تقسیم می شوند. در این خصوص، پدافند غیر عامل به عنوان یکی از ارکان اصلی تقویت بنیه دفاعی و تجهیز زیر ساخت‌های حیاتی، سعی دارد با پیاده سازی اقدامات پیشگیرانه و نوین، میزان آسیب پذیری سیستم بانکی و سطح خسارات متحمل بر بانک‌ها را در مواقع بروز بحران، تا حد قابل توجهی کاهش دهد. از این رو، در هفتاد و ششمین میزگرد آنلاین از سلسله نشست‌های تخصصی بانکداری و اقتصاد دیجیتال، با موضوع «بررسی آمادگی نظام بانکی در حوزه پدافند غیر عامل» که با حضور حسن پارسا کارشناس ارشد پدافند غیر عامل در حوزه بانکی، محمد صادقی معاون فناوری اطلاعات بانک اقتصاد نوین و محمد رضا جمالی مدیر عامل شرکت نیض افراز شد، آسیب‌های حوزه بانکی کشور با توجه به ضوابط پدافند غیر عامل و راهکارهای مناسب و ضروری برای تامین امنیت بانک‌ها، مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. آنچه پیش روی شماست، مشروح این گفت‌وگوست.

آقای دکتر جمالی به عنوان اولین سوال، یکی از اتفاقاتی که همیشه برای خودم سوال بوده، این است که آیا در نظام بانکی باید به اصول پدافند غیر عامل اهمیت دهیم؟ یا توجه به اینکه در هفته پدافند غیر عامل هستیم، ضرورت اهمیت این موضوع چیست؟ معمولاً در پدافند غیر عامل، دستورالعمل‌هایی را به سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی ابلاغ می کنند تا مراقبت‌هایی انجام شود. ظاهراً آنقدر سختگیرانه در این دستورالعمل‌ها عمل می شود که اگر آن را جلوی سازنده‌های اصلی مانند شرکت‌های آمریکایی و اروپایی هم بگذاریم، آنها هم کم می آورند و نمی توانند اجرا کنند! آقایان فقط هشدار می دهند و دست بالا می گیرند، در حالی که شاید در ایران، هیچ کس قادر نباشد این دستورالعمل‌ها را اجرایی کند. این امر، شاید نقطه ضعف باشد و آنچه از طرف نهاد بالادستی ابلاغ می شود، بر اساس واقعیت نباشد. نظر شما را در این زمینه می شنویم.

جمالی: بنده با آشنایی قبلی نسبت به این مسایل، معتقدم پدافند غیر عامل، واژه درستی نیست و در دنیا به نام دفاع غیر عامل شناخته می شود. تعریف آن هم به گونه‌ای است که اگر قرار باشد در چارچوب ریسک صحبت کنیم، بیشتر به مباحث ریسک عملیاتی برمی گردد. تعریف پدافند غیر عامل بر اساس آنچه از نظامیان شنیده ایم، این است که بر اثر حملات به زیر ساخت‌ها یا حوادث طبیعی یا پرآکنده، مقاومت سازی و یا روش‌های دیگر، کمترین آسیب به زیر ساخت‌ها و منابع انسانی کشور وارد شود. درباره مسایلی که اشاره کردید، متأسفانه از سمت حاکمیت، این موارد را می بینیم. وقتی به زیر ساخت‌های اساسی کشور، مانند زیر ساخت‌های عمرانی نگاه می کنیم، اتفاقاً حضور نهادی نظامی در حوزه ساخت و ساز، مشکلات زیادی ایجاد کرد. تجربه آن را در سیل قبلی داشتیم مانند پل‌هایی که توسط نهادهای نظامی، قرارگاه خاتم و نهادهای دیگر ساخته شده بود یا ریل آهن خرم‌آباد که مشکلاتی را ایجاد کرد. اگر به سیستم بانکی اشاره کنیم مانسبت به دهه ۱۳۶۰ و ۱۳۷۰، در حوزه پدافند غیر عامل، در عرصه بانکی، وضعیت بسیار بدتری داریم. بحث این آن به زیر ساخت معماری و سطح عملیاتی برمی گردد و بحث دیگر به مسایلی که ریشه امنیتی و نظامی ندارد و به خاطر مشکلات سرویس دهی حتی در سطح کسب و کار، به مسایل امنیتی تبدیل می شود. این مسایل، آسیب پذیری کشور را در این حوزه نشان می دهد. بنده معتقدم وقتی حوادث آبان ماه اتفاق می افتد و در سطح کسب و کار سیستم بانکی مشکل داریم، این‌ها به بحران‌هایی تشکیل می شود که ارزش پول ملی کاهش می یابد و مشکل ساز می شود. بنابراین این این مشکلات را در سطح عملیات و کسب و کار داریم و اوضاع ما نسبت به دهه‌های قبلی، بسیار شکننده تر و بدتر شده است.

جناب عالی به نکات مختلفی اشاره کردید. سوال اصلی این است که ضرورت جدی گرفتن پدافند غیر عامل در حوزه بانکی چیست؟ اگر اتفاقی رخ دهد، چه آسیبی به ما وارد می کند؟

جمالی: هر سیستمی که طراحی می شود، باید درست طراحی شده باشد. در سیستم بانکی نیز پراکندگی در خود بانک‌ها وجود دارد و دیتا و عملیات به صورت متمرکز مطرح است و خود گولاتور نیز با گذاشتن دو سویچ شتاب و شاپرک به صورت سریال، اوضاع را بدتر کرد و اکنون با چسباندن همین سیستم بانکی مثلاً از طریق رمز پویا و بقیه موارد، به سایر زیر ساخت‌هایی که آنها هم امن نیستند و حتی از نظر عملیات هم دسترسی مناسبی ندارند، اوضاع را بدتر می کند در حالی که سیستم اقتصادی و کسب و کارها، حتی زمانی که کشور درگیر جنگ، تهدیدات و حکومت نظامی است باید گردش خود را داشته باشند. پرداخت باید مستقل تر باشد

مسائیل فنی، مسایل انسانی نیز وجود دارد که به آن جدی نگاه نکردیم و در حد همین نامه‌نگاری که این سه سایت را ساختیم، کار را پیش بردیم. واقعا نسبت به اینکه مثلا سه ماه در سایت پشتیبان بمانیم و کار کنیم، فکر نشده است و هیچ‌یک از بانک‌ها به صورت جدی به این موضوع نپرداخته‌اند. مانورهای بانکی هم در حد کوچک و شبکه‌ای بوده و قسمتی از سرویس را طی کرده و به چند شعبه هم سرویس داده و مدت کوتاهی رفت و برگشت داشته‌اند. موضوع تاب‌آوری که مطرح شد، بسیار مهم است و چندان به آن توجه نکرددایم. می‌توان گفت تمام بانک‌ها این تاب‌آوری را المس نکرده‌اند و این موضوع، باید بیشتر حلاجی شود.

○ فسارغ از بانک، لزوم تساب آوری برای ارایه سرویس به کسب‌و کارهایی است که از بانک‌ها سرویس می‌گیرند و فقط به خود بانک‌ها مربوط نمی‌شود چون بسیاری از کسب‌و کارهای بزرگ از بانک‌ها، سرویس می‌گیرند.

صادقی: بنده وقتی از نظام بانکی صحبت می‌کنم، فقط منظورم بانک نیست بلکه کل اکوسیستم بانکی که قسمتی از آن پرداخت است، نیز مدنظر است. وقتی نظام بانکی دچار مشکل باشد، کل نظام پرداخت هم مشکل خواهد داشت و غیر از استتار آپ‌ها، خود شبکه پرداخت هم با مشکل مواجه می‌شود اما ما این مساله را جدی نگرفته‌ایم.

○ یعنی شما نمی‌توانید اطمینان صدرصدی بدهید که اگر اتفاقی رخ دهد، بانک‌ها بتوانند سرویس‌های پایا به خودشان را به‌طور کامل ارایه دهند. درست است؟

صادقی: نظر بنده این است. البته دوستان بانکی دیگر نیز در گروه هستند و می‌توانند نظرشان را بدهند. شاید روش برخورد ما با پدافند غیر عامل هم نادرست است. وقتی خدمات را متمرکز کرده‌ایم و شرک‌تهای موازی ایجاد نشده، اگر هزاران پدافند غیر عامل نیز ایجاد کنیم اما شبکه ما بآن دومرکز قطع شود، همه برنامه‌های ما هم قطع می‌شود. همه دوستان باید شفاف و صادقانه این مسایل را مطرح کنند.

○ دقیقا همین‌طور است. ما یک شبکه داخل بانک‌ها را داریم که کرنکینگ و سرویس‌دهی بانک به شعب است و نیز یک بخش بین‌بانکی داریم که روی سرویس‌های حاکمیتی سوار است. دادن سرویس به سرویس‌هایی مانند نهاب و سحاب به‌گونه‌ای است که اگر یکی قطع شود، سرویس بانک دچار مساله می‌شود. جناب پارسا! با توجه به مانورهایی که قبل‌ا در نظام بانکی انجام دادید، شما وضعیت را در این حوزه اعم از نظام بانکی و سایر حوزه‌ها چطور می‌بینید؟ ما فقط نظام بانکی را نداریم بلکه همه این‌ها یک زنجیره هم به هم متصل است. اگر شبکه اینترنت‌انت داخلی دچار مساله شود، بانک‌ها هم گرفتار می‌شوند.

پارسا: بنده نه بدبینانه و نه خوش‌بینانه نگاه می‌کنم. هم باید الان را ببینیم و هم ۱۵ سال پیش. در حال حاضر، امنیت شبکه بانکی، با رشد فناوری و روند توسعه فناوری اطلاعات، ظهور فین‌تک‌ها و دیجیتال شدن بانکداری، یک موضوع نسبی است و همیشه همراه با رشد فناوری باید توسعه پیدا کند. جان اویر می‌گوید: تاریخ جنگ، همان تاریخ فناوری است؛ یعنی هرچقدر فناوری توسعه می‌یابد، جنگ‌ها را تحت‌تاثیر خود قرار می‌دهد. اگر بخواهیم سرمایه‌های یک سیستم مانند بانک را از حیث ماهیت دسته‌بندی کنیم، شامل چهار دسته است: اول سرمایه‌های فیزیکی، دوم سرمایه‌های انسانی که با رشد فناوری اطلاعات، بسیار شاخص شده و کشور نیازمند نیروی انسانی کارآمد، متخصص، مجرب و متعهد است. سوم سرمایه‌های مبتنی بر سایر و چهارم سرمایه‌های ملی و معنوی که به عنوان یک پرستیژ ملی از آن یاد می‌شود. اواخر سال ۹۸ بود که در سازمان پدافند غیر عامل، مانوری داشتیم مبنی اینکه اگر اینترنت قطع شود، بنگاه‌های کسب‌و کار و نهادهایی مانند بانک‌ها، که ارتباط بیشتری با مردم دارند، باید چه رفتاری داشته باشند که نتایج بسیار خوبی گرفتیم. ریشه این کار در وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات رقم خورد و با عملیاتی که متناسب با فعالیت‌های وزارت ارتباطات در شبکه بانکی رخ داد، نتیجه آن را در بانک‌ها مشاهده کردیم. این اقدام، خوب بود و به نوعی مصونیت بانک‌ها در برابر قطع اینترنت رقم خورد اما نمی‌توانیم بگوییم امروز کاملا خوب یابد هستیم. هرچقدر فناوری توسعه پیدا کند، با توجه به اینکه ما مانند کشورهای اروپایی و آمریکایی، کشور صاحب فناوری نیستیم و عملا در زمین آنها بازی می‌کنیم، این امر، کار را برای ما سخت می‌کند. از یک طرف در شرایط تحریم قرار داریم و نمی‌توانیم دیوایس‌های حیاتی را که برای بانک‌ها مهم است، وارد کنیم و اگر هم وارد کنیم، ممکن است تجهیزشده باشد و بعضا تجهیز شدن آن باعث خرابکاری می‌شود، بنابراین کشور به سمت تجهیزات بومی می‌رود. تجهیزات بومی نیز تازمانی که نهادهای حاکمیتی حمایت مالی وغیره می‌کنند، جان می‌گیرند و متاسفانه در مقطع دیگر، رها می‌شوند و نتیجه مطلوب نمی‌گیریم. بحث اینکه سامانه‌های اساسی در یک سازمان حاکمیتی متمرکز شده، کاملا قبول دارم و مخالف با اصول و ضوابط پدافند غیر عامل است، چون اولین اصل در پدافند غیر عامل، اجرای طرح‌های تمرکززدایی و ممانعت از تجمع ساختار فنی است که…

○ عذر خواهی می‌کنم بابت اینکه وسط کلام شما وارد می‌شوم. موضوع ساختارهای حاکمیتی در بخش دیگر میزگرد بررسی خواهد شد. در این زمینه، خود دستورالعمل‌های پدافند غیر عامل به بانک‌ها یا نهادهای مختلف، چقدر ضمانت اجرا دارد؟ درباره ترک فعل هم توضیح بفرمایید؛ یعنی وقتی دستورالعملی از جایی ابلاغ می‌شود، ضمانت اجرای آن تا چه میزان است؟ اینکه یک بانک، این موارد را پیش‌بینی نکرده باشد، فارغ از دستورالعمل‌های صادر شده، مردم باید به چه کسی مراجعه کنند و چه کسی پاسخگوست؟

پارسا: ابتدای برنامه عرض کردم ماده ۵۸ قانون احکام دائمی کشور، ماده ۱۰۶ و ۱۰۷ برنامه ششم توسعه و داسرای ویژه پدافند غیر عامل در قوه قضایه برای برخورد با متخلفانی که اصول و ضوابط پدافند غیر عامل را رعایت نکنند، وجود دارد. به‌طور خاص، در حوزه پدافند غیر عامل در یکی دو سال گذشته، دستورالعملی با عنوان CRP ابلاغ و پلن مشخصی ارایه شده که همه و جوه مختلف پدافند غیر عامل را فارغ از اینکه صرفا به بحث سایبر بپردازد، حتی به مباحث دیتاستنتر، فیزیکی، سایبری وغیره اشاره کرده و در انتها مطرح شده که این موضوع به صورت کلی است و بانک‌ها، متناسب با تعداد شعب و گستردگی خودشان، باید طرح مدیریت بحران ناشی از جنگ یا CRP بانک خودشان را تدوین کرده و به تصویب سازمان پدافند غیر عامل برسانند واز آن بهره‌برداری کنند. اینکه ضمانت اجرایی آن چیست، مواد قانونی آن را عرض کردم و داسرای ویژه نیز وجود دارد. اگر به مصاحبه اخیر با سردار جلالی، رییس سازمان پدافند غیر عامل توجه کرده باشید، از ایشان سوال کردند در این زمینه، چه اقدامی داشتید؟ و پاسخ دادند بخشی از تهدیدات را با توجه به رصد قبلی، پیش‌بینی و ابلاغ کردیم. اما انجام نشده و طبیعتا برخی افراد را به حوزه قضایی معرفی می‌کنیم. اینکه چقدر به این موضوع پرداخته شده یا بشود، باید دید تسامحی وجود داشته یا خیر. پدافند غیر عامل نسبت به سازمان‌های دیگر عمر طولانی ندارد و اوایل تاسیس آن، در تعریف و درک این مفهوم، جای شبهه بود و شاید الان هم بسیاری افراد، اطلاع نداشته باشند اما اتفاقات خوبی رخ داده و نسبت به گذشته، رشد خیلی خوبی داشته و اصول و مبانی آن برای بسیاری از مسوولان و کارشناسان، جا افتاده است.

○ همان‌طور که اشاره کردید، پدافند غیر عامل حوزه‌هایی را که به آنها دستورالعمل داده، چک می‌کند و از آنها سر می‌زند اما نوسدار و بعد از مرگ سهراب که به درد کسی نمی‌خورد. اصلا فرض کنید در حوزه کارت سسوخت، چند نفر را اعدام یا اخراج کنند، اینکه دردی را دوا نمی‌کند. قبسل از وقوع حادثه، باید پیش‌بینی لازم را داشته باشیم و جلوی آن را بگیریم. اینکه سردار جلالی گفته‌اند موضوع، پیش‌بینی شده باید سوال کرد پس چرا این اتفاق افتاده است؟ ضمن اینکه شنیده‌ام به واسطه اتفاقات آبان‌ماه چند سال قبل، یک آماده‌باش در سامانه‌های سوخت‌از قبل وجود داشته اما با وجود این آماده‌باش بودن، این اتفاق، رخ داد که امیدوارم شفاف‌سازی شود. حالا در نظام بانکی، چه کسی باید بررسی کند که فلان بانک و خود سامانه‌های حاکمیتی، این دستورالعمل را اجرایی کرده‌اند یا خیر؟ این کار، وظیفه کیست؟ البته بانک، چند مدیر دارد و می‌تواند تصمیم‌گیری کند اما به قول آقای صادقی، مشکل منابع انسانی وجود دارد. اصلا آیا بانک‌ها آمادگی دارند یا خیر؟ چه کسی باید چک و تیک کند؟ امتیاز بانک‌ها باید در این زمینه مشخص شود. اگر بانکی رعایت نمی‌کند باید فشار وارد کرد تا انجام دهد چون ماجرای نظام بانکی و پولی، با تمام سامانه‌های کشور متفاوت است. اگر مشابه اتفاقی که در سامانه سوخت رخ داد، در نظام بانکی اتفاق بیفتد، نمی‌توانیم بگوییم حالا ماشین ما سوخت ندارد، یک کاری می‌کنیم! آیا الان به اندازه کافی اسکناس در کشور داریم که اگر نتوانیم در شبکه الکترونیکی کار کنیم، با پول، مشکل حل شود؟ چنین چیزی هم وجود ندارد و این موضوع، مشکلات امنیتی بسیاری را به دنبال خواهد داشت. نظر شما در این زمینه چیست؟ آیا خود رگولاتور بانکی باید این موضوع را مورد بررسی قرار دهد یا افتای ریاست جمهوری یا شورای عالی فضای مجازی یا پدافند غیر عامل؟ خود این سازمان‌های موازی هم مجاری دیگری است. شنیده‌ام وقتی در نظام بانکی، اتفاقی می‌افتد از چندین جا با مدیر بالادستی تماس می‌گیرند که چه اتفاقی افتاده و او باید به همه پاسخگو باشد و نمی‌دانم الان باید مشکل را حل کند یا به نهادهای مختلف پاسخگو باشد؟ ما از دوستان در افتای ریاست جمهوری نیز در این برنامه دعوت کردیم اما گفتند به دلیل موضوعات امنیتی و دستورالعمل‌ها، اجازه حضور ندارند. از دوستان پدافند غیر عامل هم در خواست حضور در برنامه را داشتیم اما آن هم مقدور نشد. عدم حضور دوستان در برنامه تخصصی، مقداری شبهه‌برانگیز است. اینکه سردار جلالی و سایر دوستان در برنامه غیر تخصصی به سوالات غیر تخصصی پاسخ می‌دهند، دردی را دوا نمی‌کند. بهتر است اگر قرار است آقایان جدی‌تر کار کنند، خودشان را در این فضاهای تخصصی هم قرار دهند تا ایرادات آنها هم دیده شود و در خصوص آن صحبت کنیم و راهکار داشته باشیم.

پارسا: ببینید در نهادی مانند دبیرخانه مرکز ملی فضای مجازی که بالای سر آن شورای عالی فضای مجازی با ریاست رییس جمهوری است، سیاست‌گذاری کلان انجام می‌شود و نمی‌توان به آن موازی کاری گفت. سه سطح مختلف وجود دارد. لایه حوزه جرم، لایه حوزه امنیت و لایه حوزه جنگی. برای لایه جرم، پلیس فتا وجود دارد؛ یعنی جایی که در فضای مجازی، جرم اتفاق می‌افتد که رقم روزانه آن هم بالاست و برای بانک‌ها هم بسیار زیاد است. اینجا وظیفه پلیس فتاست و کار خودش را می‌کند و پدافند غیر عامل در حوزه جرم، ورود و حتی سسوال هم نمی‌کند، چون در حوزه ماموریتش نیست اما وقتی مساله به نوعی ترور یتی می‌شود و حوزه امنیت پیش می‌آید، مرکز راهبردی افتا مسوولیت دارد و ورود می‌کند. آنجا که با یک یا چند کشور متخاصم مواجه هستیم و می‌خواهند ضربه بزنند و هدف‌گذاری آنها، امنیت ملی کشور است، جایی است که سازمان پدافند غیر عامل ورود می‌کند. یکی از دلایلی که آقای جلالی به

عنوان رییس سازمان پدافند غیر عامل ورود کرد، به این دلیل بود که به‌طور رسمی اعلام کرد این موضوع، کار آمریکا و رژیم صهیونیستی است و اشاره کرد قبلا گفته بودیم و طرح این موضوع که چرا به آن توجه نشده و اینکه با عوامل مربوطه، برخورد خواهد شد. پس با توجه به اینکه با سه سطح لایه جرم، امنیت، جنگ و دفاع مواجه هستیم، هر سازمان، ماموریت خودش را انجام می‌دهد. درباره سوال دیگر مبنی بر اینکه مسوولیت چک‌لیست با کیست، باید عرض کنم طبیعتا هر کسی دستورالعمل می‌دهد، مسوولیت با خودش است؛ یعنی درخصوص همین CRP که عرض کردم، طرح مدیریت بحران ناشی از جنگ در حوزه بانکی که توسط سازمان پدافند غیر عامل ابلاغ شد، مسوولیت چک و تیک آن و این موضوع که در بانک‌ها، چقدر به آن پرداخته شده و در چه مرحله‌ای است، با خود این سازمان است. البته بنده در حال حاضر، مسوولیتی در سازمان پدافند غیر عامل ندارم که پاسخ شفاف‌تری به شما بدهم. افتا و پلیس فتا هم دستورالعمل‌های خاصی دارند و مسوولیت‌شان با خودشان است. اینکه چقدر ورود می‌کنند و پاسخ می‌دهند، با خود این سازمان‌هاست. نکته دیگر اینکه در اساس‌نامه سازمان پدافند غیر عامل آمده است: بالاترین مقام مسوول هر تشکیلاتی، مسوولیت پدافند غیر عامل را بر عهده دارد. مثلا در یک بانک، مدیر عامل، به عنوان بالاترین مقام مسوول باید پاسخگوی حوزه پدافند غیر عامل باشد و اگر در این حوزه برای او، ابلاغی ارسال شد، باید این کار را انجام دهد. در برخی بانک‌ها، ساختار پدافند غیر عامل وجود دارد و به‌طور خاص، فرد یا اداره‌ای برای اعمال ضوابط و قوانین پدافند غیر عامل قرار داده‌اند و در برخی بانک‌ها و حتی شبکه بانکی ممکن است ایجاد، مانور‌ها، آموزش‌ها و آگاهی‌های آنها کمتر باشد. اساسا نمی‌توان گفت کار، کار کیست و هر کس باید در حوزه ماموریت خودش پاسخگو باشد.

○ همین موضوع، خوب نیست. همان‌طور که اشاره کردید سردار جلالی گفته بودند ما هشدارهای لازم را داده بودیم. این، خوب است اما هر کس دستورالعمل می‌دهد، خودش باید چک کند. اگر توسط دوستان در پدافند غیر عامل هشدارها داده شده، چرا

سامانه سوخت دوباره از همان ناحیه، ضربه می‌خورد؟

پارسا: در اصل، دستگاه اجرایی باید پاسخگو باشد. یک سازمان حاکمیتی مانند پدافند غیر عامل در کل کشور، در همه حوزه‌ها، سازمان‌ها، وزارتخانه‌ها و استان‌ها، ساختار دارد و گسترده است. این‌طور نیست که یک سازمان حاکمیتی بالای سر یک سازمان دیگر بیاید و بگوید چرا انجام ندادید، میسر نیست بلکه آن تشکیلات، وزارتخانه یا سازمان است که باید ساختار پدافند غیر عامل ایجاد کند و ابلاغیه‌ها، شیوه‌نامه‌ها و دستورالعمل‌هایی که از سازمان حاکمیتی برای آنجا رسال می‌شود، اجرا کند و اگر اجرا نکنند، خودش باید پاسخگو باشد نه سازمان حاکمیتی که آن را ابلاغ کرده است. یک سازمان حاکمیتی، کار اجرایی نمی‌کند. سازمان حاکمیتی مانند پدافند غیر عامل، افتا یا پلیس فتا، در یک حوزه، ابلاغ را انجام می‌دهد اما اگر انجام نشد و چالش یا تنش در سطح کشور ایجاد شد، طبیعتا آن سازمانی که شیوه‌نامه و دستورالعمل را انجام نداده، باید پاسخگو باشد.

صادقی: در مملکت ما دستورالعمل‌های زیادی داده می‌شود. درست است می‌گوییم بانک مرکزی، حاکمیتی است اما تا وقتی پای کار نیامده‌اند و پروژه‌های ریز را تعریف نکردند، به آن سمت وسویی که باید می‌رفتیم، نرفتیم. پدافند غیر عامل ایجاد کردن و زیرساخت‌های آن را اجرا کردن، هزینه‌های زیادی را به هر مجموعه‌ای تحمیل می‌کند و هر کس بخواهد تصمیم‌گیری کند، سخت است که مثلا سایت بسازد و سایت دیگر مانند آن ایجاد کند و نیروی انسانی هم مانند آن داشته باشد و همه این‌ها را هم همین امروز انجام دهد. اینکه بعد از رخ دادن موضوع، مثلا دچار اختلال شدن بانک، فالتی را اعدام کنیم، فایده‌ای ندارد. به نظر م باید برنامه اجرایی داشته باشیم و فاز به فاز و گام به گام بگوییم چه اتفاقی باید بیفتد. مانند همان کاری که آقای پارسا اشاره کردند و برای اینترنت انجام شد، کار بسیار خوبی بود. اگر در پدافند غیر عامل، پروژه و فاز تعریف می‌کردیم و اینکه در هر فاز، چه مشکلاتی داریم و چه مشکلاتی را قرار است حل کنیم، شاید به سمت بهبود می‌رفتیم. به هر حال موجود زنده‌ای داریم و سیستم‌ها و تکنولوژی به سمت جلو حرکت می‌کند. پدافند غیر عامل هم باید همگام با آن جلو برود. اگر مثلا ر۱ ک نیاز داریم، ۵۰ راک می‌سازیم چون سخت‌افزار خریدن و زیرساخت ایجاد کردن، راحت‌ترین کار است و چون ملموس است، به راحتی، پول می‌دهند اما سخت‌افزار مساله ما را حل نخواهد کرد. هر بانک، هزینه‌های بسیاری انجام داده و کلی تجهیز کرده مثلا سایت و سایت پشتیبان را هم می‌سازد. چند سال قبل، به‌طور مثال ۲۰میلیارد سخت‌افزار خریداری کرده‌اما الان ۱۰۰میلیارد لازم دارد تا آن را نوسازی کند! اگر فکر درست می‌کردیم و مانند همه دنیا، دیتاستنترها، خطوط، پشتیبانی و نیروی انسانی مشترک می‌شد و وحدت فرماندهی داشتیم، وضعیت بهتر بود. همان‌طور که می‌گوییم پدافند غیر عامل باید وحدت فرماندهی داشته باشد، در اینجا هم باید وحدت فرماندهی در تصمیم‌سازی، تعریف پروژه و فازبندی اتفاق می‌افتاد تا نتایج بهتری می‌گرفتیم. ما ناگزیر از انجام آن هستیم و غیر از آن نمی‌توانیم کاری کنیم. ما روی سخت‌افزار و سیستم متمرکز شده‌ایم. نباید پدافند غیر عامل را به فناوری محدود کنیم. ما در سایر موارد هم مشکل داریم که راه‌حل آن همین است و نمی‌توانیم با دستورالعمل دادن کار را پیش ببریم. اینکه یک مدیر که قرار است مثلا سه سال مدیریت کند، تصمیم به انجام هزینه‌های سنگین بگیرد، میسر نیست. این هزینه‌ها دائمی است. اگر یک مدیر مثلا ۴۰ نفر نیروی انسانی جذب کند و سایت پشتیبان هم بگیرد، با رفتن او، این‌ها از بین نمی‌رود و قرار است همیشه باشد و این امر، تاثیر جانبی همیشگی خواهد داشت. هیچ مدیری، به این سادگی

بانکداری الکترونیکی

تصمیم نمی‌گیرد. دوستان باید به این سمت حرکت کنند تا مساله را حل کنند. اینکه ما گفتیم و حل نشده، درست نیست. اگر قرار بود حل شود، تا الان حل شده بود. باید طرح داشته باشیم و آن طرح نیز وحدت فرماندهی داشته باشد و با فازبندی، مساله حل شود. راه‌حل مساله، همین است.

○ حرف درستی است. بر اثر قطعی برق در ایام تابستان، ژنراتور مرکز اصلی یکی از بانک‌ها دچار مشکل شد و تلاش کردند از طریق پشتیبان اقدام کنند اما آن هم پاسخگو نبود و در نهایت با سه چهار ساعت قطعی شبکه در زمان کاری روزانه، سرویس مجددا راه‌اندازی شد. ما قطع برق در کشور داریم و قبل از آن هم به خوبی اطلاع‌رسانی نمی‌شود و همین امر، شوک در شبکه ایجاد می‌کند و باعث می‌شود ژنراتور از کار بیفتند یا اینکه اصلا ژنراتور از قبل، دارای مساله بوده و زمان اضطرار برای استفاده، دچار مشکل می‌شود. آقای دکتر جمالی! اگر جنابعالی هم در این زمینه، نکته‌ای دارید، بفرمایید.

جمالی: بنده معتقدم دیدگاه ما اشتباه است. امروز زندگی، سرویس است: سرویس آب، برق، امنیت بانکی، مخابرات و نظایر آن. دوستان می‌گویند زمانی که اینترنت را قطع کنیم، کاری کنیم تا مشکل پیدا نکنیم. ما خودمان کاری کرده‌ایم که به خاطر نظرات، سسوراخی به نام زیرساخت ایجاد کرده‌ایم و همه پهنای باند کشور از این نقطه عبور می‌کند. ما خودمان مشکل ایجاد کردیم و بعد به مشکل دیگر برخوردیم. آن طرف هم شاپرک و شتاب ایجاد کردیم. خودمان نیروگاه‌های هزار گواتاوی در کشور راه‌اندازی کرده‌ایم و همه آن را نیروگاه‌های گازی، سیکل ترکیبی و فسیلی گذاشته‌ایم و نگذاشتیم برق به صورت توزیع‌شده با مدل کسب‌و کار پیش برود و مشکل برق، ایجاد کردیم. ما در جمهوری اسلامی به عنوان جمهوری اسلامی، قرار نیست سرویس بدهیم بلکه قرار است نظارت کنیم. این برق، برق امام و مخابرات امام است. وقتی این سرویس‌ها داده نمی‌شود، فرد، خفه شده و این امر، تبدیل به مشکل امنیتی می‌شود. دوستان، تعریف امنیت را به درستی نمی‌دانند. چرا باید اینترنت قطع باشد؟ اینترنت، کلود و بلاکچین یک فرصت است و ما دوباره از تمام اتفاقات، نتیجه غلط می‌گیریم و دوباره می‌خواهیم به سمت داخل برویم. این‌ها نشان می‌دهد راهی که ۲۰سال طی کردیم، غلط بوده است.

○ البته در کنار اینترنت، بد نیست شبکه داخلی کشور را هم داشته باشیم.

جمالی: بله، آن هم باشد، ولی چرا اینترنت را قطع می‌کنیم؟ ما می‌خواهیم هم بد سرویس بدهیم و هم بد حاکمیت کنیم و کسی هم اعتراض نکند و بعد دوباره سرویس بدهیم اما نمی‌توانیم. تکلیف این‌ها مشخص نشده که قرار است چه کاری انجام دهیم. سکه و اسکناس را از بین برده‌ایم اما ساختار موازی نداریم. کیف پول هم نداریم. همان نهاد حاکمیتی که جزء اجرا نیست و زمان اجرا می‌گوید چه کاره هستیم، باید بدانند ۸۰ درصد شرکت خدمات انفورماتیک، با تراکنش‌های خرد مواجه است. کار مزد هم به‌گونه‌ای نیست که به بانک خودمان مراجعه کنیم تا در موقع بحران، مشکل ایجاد نشود. سامانه سوخت را قرار داده‌ایم اما در کشور در حال توسعه دسترسی ۹۹،۹۹ نداریم. برای بنزین زند، سه سیستم متمرکز وجود دارد. یکی ۹۹درصد است و دیگری هم ۹۹درصد. این‌ها در هم ضرب می‌شود که ۹۰درصد یا ۸۰درصد خواهد شد. از یک‌طرف زمان سوخت‌گیری افزایش پیدا کرده و دو برابر ظرفیت استفاده می‌شود. به قول آقای صادقی، دیتاستنترها در دست طراحی نشده و مدام هزینه سخت‌افزار انجام می‌دهیم. این‌ها همگی جمع شده و تبدیل به سربار بر روی بانک‌ها می‌شود، هزینه‌های عملیاتی افزایش می‌یابد، هزینه تمام‌شده پول بالا می‌رود، مشکل دلار ایجاد می‌شود و بر اساس آن، مشکل ریال به وجود می‌آید. خود حاکمیت این کارها را انجام داده است.

پارسا: اشتباه است فکر کنیم امنیت، به معنای قطع اینترنت است. واقعیت این است که اینترنت و فضای مجازی، یک موهبت الهی است و هیچ‌وقت به دنبال امنیتی کردن این موضوع و اینکه اینترنت باید قطع شود، نبوده‌ایم، چون باید امنیت ایجاد کرد. کشور صاحب فناوری که این اینترنت را به ما می‌دهد، دشمنی خودش را بارها و بارها رسما اعلام کرده است. طبیعتا در حوزه پدافند غیر عامل، یک منطق سالم و درست می‌گوید که ما باید به حال خودمان فکری بکنیم. فلسفه شبکه ملی اطلاعات این است که بتوانیم در شرایط بحران، بدون وابستگی به یک کشور صاحب فناوری، خدمات را در داخل کشور به مردم ارایه دهیم. در مانور قطع اینترنت، دراصل اینترنت، قطع نشده بلکه در لبه Gateway از خارج کشور به زیرساخت‌های ما دسترسی نداشتند و ما برای هر بانکی که این سنساریو را برگزار کردیم، عملا شعب خارجی هر بانک در خارج از کشور از کار می‌افتاد اما در داخل کشور، مردم هیچ‌گونه قطعی را حس نمی‌کردند. بنابراین این‌طور نیست که یک سازمان حاکمیتی معتقد باشد اینترنت و فضای مجازی بد است اما باید در کنار فرصت، تهدید را هم ببینیم. اگر تهدید را نبینیم، مانند کشور عراق می‌شویم که در کسری از ثانیه، کل حاکمیت خود را از دست داد. اینکه ما به‌طور خوش‌بینانه فقط بهره‌بردار و درگیر زرق و برق آن شویم، این وابستگی می‌تواند برای ما کاملا مشکل‌ساز شود. پس هم باید فرصت را ببینیم و هم تهدید را. واقعیت این نیست که بگوییم آن را امنیتی کرده‌ایم. مانورهایی که انجام شده، همگی به دنبال تاب‌آوری است چون استمرار خدمات ضروری در حوزه بانکی، بسیار اهمیت دارد و مردم ممکن است هر روز و هر ساعت به بانک مراجعه کنند و آن، جایی است که اگر مردم با ورود به هر شعبه بانکی احساس کنند، دارایی‌شان دچار مشکل شده، همین مردم و حتی بسیاری از افراد ارزشی کشور، ممکن است کف خیابان بیایند و برای حاکمیت، مشکل ایجاد کنند.

موج چهارم فناوری و اقتصاد چیست و خود کفایی چه معنی دارد؟

محمدحسین ادیب

ایران در سال ۹۲ به ارزش حدود یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار سنگ آهن صادر کرد. در سال ۹۴ اما صادرات سنگ آهن تقریباً متوقف شد.

علت توقف صادرات سنگ آهن ایران، فناوری موج چهارم است. در گذشته صادرات سنگ آهن با کشتی های ۶۰ تا ۷۰ هزار تنی انجام می شد. اکنون استرالیا چهار کشتی ۶۰ هزار تنی خریداری کرده است و هزینه حمل از استرالیا به چین فقط چهار دلار برای هر تن است.

اما هزینه انتقال سنگ آهن از بافق یزد تا بندرعباس با فناوری موج دوم ایران ۱۷ دلار است. ایران هرگز نمی تواند با فناوری موج دومی با فناوری موج چهارمی استرالیا رقابت کند. مزید بر این مشکل حمل فناوری استخراج در معادن سنگ آهن ایران موج دومی است. در حالی که در استرالیا موج چهارمی است.

قیمت ورق سرد چین در سال ۲۰۰۱ حدود ۵۴۰ دلار بود. در همان سال ها فناوری چین در تولید ورق سرد موج سومی بود. اینک موج چهارمی است و قیمت آن حدود ۴۵۰ دلار شده است. ۳ دلار امروز معادل یک دلار سال ۲۰۰۱ در بازار جهانی قدرت خرید دارد به عبارت دیگر تورم زدایی شده است.

به سخن دیگر قیمت ورق سرد چین در مقایسه با سال ۲۰۰۱ در واقع ۱۵۰ دلار است.

چینی های ج ۱۱۰ طبقه را با فناوری موج چهارمی در ۱۰ ماه می سازند. در حالی که در تهران یک ساختمان پنج طبقه با فناوری موج دومی معمولاً ۱۸ ماهه ساخته می شود.

فناوری موج دومی در تولید مسکن بیش از حد نقدینگی را درگیر می کند. علت اینکه در ایران از کمبود منابع بانکی گله می کنند استفاده از فناوری های قدیمی است. با فناوری جدید در هر مورد نیاز به وام بانکی حداقل به یک ششم کاهش می یابد.

در ایران به سبب استفاده از فناوری قدیمی در هر مورد، نیاز به وام بانکی شش برابر عرف جهان است.

استفاده از فناوری قدیمی خواب سرمایه را طولانی کرده و این باعث افزایش میزان بهره در ایران شده است.

(منظور از فناوری فقط ابزار آلات و ماشین نیست بلکه روش بهره وری و فوت و فن امور هم هست).

اگر از فناوری موج چهارم در حمل و نقل استفاده شود، قیمت زمین در ایران به شدت کاهش می یابد.

اگر دولت به جای طرح مسکن مهر در حومه شهرهای بزرگ شهرهای اقماری احداث می کرد و با هزینه دولت شهرهای اقماری را با مترو موج چهارمی به قلب کلان شهرها وصل می کرد، قیمت زمین به شدت در تهران سقوط می کرد.

با قطار شهری موج چهارمی ۵۰۰ کیلومتر طی یک ساعت طی می شود. فاصله زمانی شهر اقماری با فاصله ۱۲۰ کیلومتری تا تهران با قطار نسل

چهارمی فقط ۱۵ دقیقه است. اگر از ۱۲۰ کیلومتری تهران طی ۱۵ دقیقه با مترو در میدان فردوسی پیاده می شدند آیا قیمت زمین در تهران همین حد بود؟ ۴۵ هزار میلیارد تومان منابعی که صرف احداث مسکن مهر شد

و اکنون در خیلی مناطق فقط بتن آید ایجاد کرده است، اگر صرف احداث زیرساخت در ۵۰۰ شهر اقماری در حومه کلان شهرهای ایران و وصل آنها با قطار تندرو نسل چهارمی شده بود، به سادگی جمعیت شهرهای اقماری به کلان شهرها وصل شده بود.

در سال ۲۰۰۴ فروش کمپانی جنرال موتور آمریکا که با فناوری موج سوم تولید می شد، از تولید ناخالص ملی ۱۴۰ کشور جهان بیشتر بود.

در سال ۲۰۰۷ جنرال موتور آمریکا به میزان ۲۵۰ میلیارد دلار ورشکست شد. اکنون جنرال موتور با فناوری موج چهارم اولین تولیدکننده خودرو در جهان است. درآمد یالی ناشی از فروش نفت در سال گذشته به اظهار وزیر نفت ۲۸ هزار میلیارد تومان و بدهی صنعت خودرو و قطعه سازان به بانکها ۲۴ هزار میلیارد تومان است.

بدهی بانکی صنعت خودرو و قطعه سازی معادل ۸۶ درصد درآمد نفت است. که غیر طبیعی است و نشان می دهد به جای کار اشکال دارد. با

فناوری موج دومی نمی شود خودرو تولید کرد، فقط بدهی بانکی تولید می شود. همه صنایع پتروشیمی گازی ایران که طی ۱۰ سال گذشته

تاسیس شده است فناوری موج چهارمی دارد و ایران در این زمینه در جهان پیشرو است. اما در زمینه صنعت گاز چنین نیست.

توتال فرانسه فاز یک و دو پارس جنوبی را با فناوری موج سومی ایجاد کرد. بعدها ایران فازهای بعدی را با کپی برداری با مهندسی معکوس تکمیل کرد. اما توتال در قطر طی سال های اخیر از فناوری موج چهارم استفاده کرد.

اگر با فایق از کنار تاسیسات قطری ها عبور کنید مشاهده می کنید که حجم تاسیسات قطری ها که طی پنج سال اخیر احداث شده ۲۰ درصد حجم تاسیسات ایران است. گزارش های منتشر شده نشان می دهد از نظر هزینه تمام شده نیز ۲۵ درصد ایران هزینه کرده اند. هزینه تمام شده توسعه پارس جنوبی با فناوری موج سوم، چهار برابر موج چهارمی است.

۴ مساله بنیادین حکمرانی فضای مجازی

مظلومیت علم و فناوری با فرار نخبگان به نهاد تجارت

علمی و فناوری کاسته شده و به جای تاکید بر چرخه کامل تولید علم و فناوری تا تجاری سازی، بر بخش تجارت تاکید شده است و بیش از تولیدکنندگان، فواید تجار استفاده کننده از فواید توسعه یافته اند. در نتیجه امروز در بیشتر فناوری های

مرتبط با فضای مجازی، وابسته به غرب هستیم. او با بیان اینکه خسارت اصلی جای دیگری است، ادامه داد: با ذائقه سازی که به دلیل کسب و کارهای زودبازده و پر بازده شکل گرفته است، «موازنه علم و ثروت» به هم خورده و نخبگان دانشگاهی تمایل کمتری به توسعه علم و فناوری دارند؛ امروز دانشگاه، به عنوان نهاد اصلی تولید علم، شاهد مهاجرت روزافزون نخبگان به نهاد تجارت است. اگر روزی فرار مغزها به خارج مطرح بود امروز فرار مغزها به تجارت نیز اضافه شده و حتی قاطبه نخبگانی که در یک دهه گذشته به کشور بازگشته اند، به بخش تجارت رفته اند.

آزادی سطح دوم از حکمرانی بر فضای مجازی اعلام و اظهار کرد: این سطح از مواجهه به شکل گیری زیست بوم فضای مجازی کشور بر بستر شبکه ملی اطلاعات اشاره دارد. امروز کشور از پوشش ۱۰۰ درصدی شبکه اینترنت عبور کرده و طی دو سال گذشته ترافیک، رشد ۳۰۰ درصدی داشته است؛ بنابراین باید به رقابت پذیری شبکه ملی اطلاعات با شبکه اینترنت بیندیشیم و «کیفیت» را هدف گذاری کنیم.

پژوهشگر هسته خط مشی فضای مجازی مرکز رشد دانشگاه امام صادق (ع) با بیان اینکه سطح سوم (ملی)، حکمرانی با فضای مجازی است، تصریح کرد: در این سطح با خدمات کاربردی و محتوایی فضای مجازی

«استعمار فرانو» را در کشورهای جهان سوم دنبال می کردند، در قرن ۲۱ با شعار «تحول دیجیتال»، شاهد استعمار جدیدی خواهیم بود که آن را «استعمار پلتفرمی» می نامیم.

او اظهار کرد: در استعمار پلتفرمی، مالکان پلتفرمها تلاش می کنند تا به نحو حداکثری تعاملات اجتماعی را به دامن پلتفرم های خویش بکشانند و با وضع قواعد، کنش انسان ها را هدایت کرده و در سطح جهانی نظام سازی کنند. «داده» چنان قدرت تحلیلی ایجاد می کند که در نظریات جدید، حکومت و قلمرو حکمرانی، از آن کسی است که داده را در اختیار دارد.

آزادی با طرح این پرسش که در این تحولات تمدنی، تکلیف انقلاب اسلامی با استقلال ارزش هایش چیست و چگونه می توان از فرصت های بی نظیر فضای مجازی استفاده و از رقبای خویش سبقت گرفت؟ گفت: در پاسخ به این سوالات شبکه ملی اطلاعات طرح می شود، اگر چه شبکه ملی یک سیاست قطعی و لازم است اما کافی نیست و باید در سطوح دیگر به مواجهه با فضای مجازی برویم؛ به این منظور «چهار چوب چهار سطحی حکمرانی فضای مجازی» پیشنهاد می شود.

کاهش مفهوم راهبردی اقتصاد دانش بنیان در هشت سال اخیر

پژوهشگر پژوهشگاه فضای مجازی، سطح نخست را ظرفیت سازی حکمرانی اعلام و اظهار کرد: این سطح، شرط لازم حکمرانی و توسعه سرمایه انسانی و علم و فناوری مهم ترین مسایل آن است. البته طی هشت سال اخیر مفهوم راهبردی اقتصاد دانش بنیان توسط معاونت

مواجه هستیم که می توانیم از طریق آنها، نظام های گوناگون اجتماعی را حکمرانی و مبتنی بر ارزش های انقلاب اسلامی آن را نظام سازی کنیم این مفهومی است که غربی ها «فئود پلتفرمی» می نامند.

آزادی با تاکید بر توسعه زیرساخت فواید بدون توجه به نظام های اجتماعی در کشور گفت: با این روند به ورطه توسعه غربی خواهیم افتاد، موضوعی که از سال ۹۲ در کشور رخ داد و به یکباره ظرف هشت سال هر سه نسخه توسعه اقتصادی، سیاسی اجتماعی و حکمرانی خوب از قبل فضای مجازی در کشور تحقق نسبی یافت.

او سطح چهارم حکمرانی فراملی فضای مجازی را در چهار سطح عنوان و اظهار کرد: اگر در سطح قبلی بر مبنای ارزش های انقلاب اسلامی نظام سازی کردیم در این سطح با جریان های رقیب انقلاب اسلامی در سطح فراملی مواجه می شویم و «تحکیم و صیانت از هویت ملی» سیاست قطعی ما است.

لزم تحول معاونت علمی ریاست جمهوری در دولت سیزدهم

پژوهشگر پژوهشگاه فضای مجازی با اشاره به سطح ظرفیت سازی گفت: لازم است معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در دولت سیزدهم به کلی متحول شده و ریل گذاری جدید در جهت تکمیل زنجیره علم و فناوری و تجاری سازی صورت گیرد. در سطح بخشی نیز با توجه به اینکه نسبت کیفیت به سرمایه، در ارتباطات ثابت به مراتب بالاتر از ارتباطات سیار است، در توسعه ارتباطات ثابت اقدام عاجل باید کرد.

آزادی در خصوص ضرورت های سطح ملی نیز گفت: ضروری است تا دولت نیز، حداقل به اندازه بخش خصوصی و مردمی در فضای مجازی بسط یافته و با تحول در ساختار اداری کشور و ایجاد «تنظیم گران بخشی» در این تحولات ملی نقش آفرینی کند زیرا هر گونه تحول دیجیتال بدون ظرفیت سازی، منجر به دولت توخالی می شود.

او در پایان با تاکید بر سطح فراملی نیز گفت: تکیه بر اقتدار درون ز ناشی از صنعت فواید و اقتصاد دیجیتال، گرانش ترافیکی، خدماتی و محتوایی ایجاد کرده و توان قلمرو سازی فراهم می کند بنابراین باید مدل حکمرانی فضای مجازی را به نحوی الهام بخش تبیین و اشاعه کنیم و دیپلماسی دولتی، شرکتی و عمومی سایبری را فعال کرده تا در تحولات قرن ۲۱ نقش آفرینی فعال داشته باشیم.

اپیدمی کرونا و افزایش اعتیاد به تلفن همراه

در پیشگیری از عوارض آن به لحاظ ارگونومی موثر باشد. او همچنین طولانی کردن فواصل زمانی استفاده از گوشی های هوشمند و لپ تاپ و حرکت اصلاحی در محیط کار را در کاهش آسیب های شغلی ناشی از استفاده این وسایل، موثر دانست.

در ادامه، مباحث تخصصی حوزه ارگونومی با توجه به محدودیت های دوران کرونا تحت عناوین «ملاحظات بهداشتی محیط کار»، «استفاده از بیوفیدبک در توانبخشی ارگونومی از راه دور»، «خودارزیابی تناسب اندام در شرایط دور کاری در دوران پاندمی» و «بار ذهنی کار کارمندان و شاغلان در دوران کرونا، ارزیابی و ملاحظات ارگونومیکی در تعامل انسان در محیط کار»، از سوی اعضای هیات علمی گروه ارگونومی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی ارائه شد که متعاقباً اطلاع رسانی خواهد شد.

بنابر اعلام روابط عمومی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی وینبار «ارگونومی محیط کار در دوران کرونا، ملاحظات فیزیکی، شناختی و طراحی»، با هدف «بررسی نقش ارگونومی در شرایط پاندمی کرونا در محیط کار افراد و بررسی ملاحظات شناختی و فیزیکی محیط کار افراد» برگزار شد و متخصصان برگزار کننده آن معتقدند که محدودیت های ایجاد شده در اثر شیوع کرونا، نحوه انجام کارها و موقعیت انجام کارها، میزان بار فیزیکی و بار ذهنی کار که در این دوره افزایش پیدا کرده است، می تواند اثرات منفی روی کار کرد و با زدهی افراد داشته باشند و حوزه تخصصی ارگونومی و سه حیطه عمده آن (فیزیکی، محیطی و شناختی)، برای بهبود این شرایط، راهکار دارد.

او با اشاره به مطالعات انجام شده طی دو سال اخیر توسط متخصصان ارگونومی در جهان، سه راهبردی برای محافظت از خود در مقابل عوارض کرونا مطرح کرد که «رعایت فاصله فیزیکی از یکدیگر تا دو متر، آگاهی از ضرر های مواد گندز دا و ضد عفونی کننده در مواجهه با آنها، و رعایت ملاحظات ارگونومی در استفاده همزمان از وسایل حفاظت فردی و وسایل محیط کار»، هستند و می توان تاثیرات و آسیب های کرونا را از این طرق، به حداقل رساند. مسوول دبیرخانه رصدخانه اجتماعی کووید ۱۹ در پایان سخنانش، ابراز امیدواری کرد که پاندمی کووید ۱۹ به خوبی مدیریت شود و همه مردم جهان از پیامدهای مضر آن در امان باشند.

در ادامه، دکتر حمیدرضا مختاری نیا، متخصص فیزیوتراپی، عضو هیات علمی گروه ارگونومی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی و دبیر علمی این وبینار، سخنرانی خود تحت عنوان «بار فیزیکی کار محدودیت های حرکتی و تغییرات پوسچرال حین کار با گوشی هوشمند در دوران پاندمی کرونا» را ایراد کرد.

او با اشاره آمار فروش انواع PC، تبلت ها و گوشی های هوشمند طی سال های اخیر و مقایسه آماری آنها با نمودارهای مربوطه، تصریح کرد که فروش گوشی های هوشمند طی دو سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ میلادی، افزایش چشمگیری نسبت به موارد دیگر داشته، ضمن آنکه این افزایش فروش در سال ۲۰۲۰ میلادی نسبت به ۲۰۱۹، ۲۰ درصد بیشتر بوده و بیشترین فروش نیز به ترتیب مربوط به

رقابت، نیروی محرکی برای نوآوری و ابداع

داود صفی‌خانی

محمدرضا فرجی، رییس اتحادیه فناوران رایانه تهران گفته است: در حالی که ایران تنها یک تولیدکننده مودم دارد از سال ۹۶ تا امروز واردات مودم به کشور ممنوع اعلام شده است. آن یک تولیدکننده هم در سال، حداکثر توان تولید ۱۵۰ هزار عدد مودم را دارد.

هم اکنون ۸۰ درصد مودم‌های موجود در بازار، مودم‌های قاچاق هستند. آن یک تولیدکننده مودم نیز با انحصار ایجاد شده، مودم خود را گران‌تر از قیمت واقعی به مردم می‌فروشد.

مودمی که سال ۹۶ و زمان آزادی واردات ۱۸۰ هزار تومان قیمت داشت پارسال تا یکمیلیون و ۴۰۰ هزار تومان هم فروخته شد.

انحصار و ممنوعیت غیر علمی واردات باعث شد مودم‌هایی که قبلاً در ۱۳۶ مدل وارد کشور می‌شدند الان تنها در هشت مدل توسط یک تولیدکننده تولید شوند و باقی تقاضای مردم توسط قاچاق تامین شود.

ترسیم آستانه حمایت از تولید داخل، بدون اینکه فضای رقابتی و حقوق مصرف‌کننده را دچار آسیب و خسارت کند، لازمه این روزهای سیاست‌گذاران کلان است. در مطالب گوناگونی به ابعاد این موضوع پرداخته شده است اما صحبت‌های رییس اتحادیه فناوران تهران بار دیگر باعث شد تا زوایای دیگر به این مقوله بپردازیم.

قطعاً حمایت از تولید داخل اگر با استراتژی مشخص شده‌ای به فضای رقابتی منجر نشود نه تنها مصرف‌کننده را به شرخری که در صحبت‌های رییس اتحادیه فناوران هم اشاره شده است، دچار زیان خواهد کرد بلکه بستری برای رویش رانت و انحصار را فراهم خواهد کرد. خیلی روشن است در شرایطی که به خاطر همه‌گیری کرونا، بسیاری از کسب‌وکارها و خدمات در ابعاد مختلف در بستر دیجیتال جریان پیدا کرده است، برای تسهیل در ارتباط قطعاً نیاز بود و هست که با سیاست‌گذاری سیستماتیک و منظمی، عرضه کالاها و ضروری برای این منظور از جمله مودم را در شبکه بازار فناوری گسترش دهیم تا مصرف‌کننده به راحتی بتواند به کالای مورد نیاز خود دسترسی داشته باشد. اما با وجود تاکید تشکل‌های صنفی و فعالان این حوزه، سیاست‌گذاری درست در جهت عکس صورت گرفته واردات مودم را به منظور حمایت از برند تولیدکننده داخلی مسدود کردند و با این عمل، عرضه کالاها در

بازار کم و قیمت‌ها به ضرر مصرف‌کننده افزایش پیدا کرده است.

این نمونه، مشخص‌کننده این موضوع است که اساساً نه تنها در ترسیم استراتژی در رابطه با آستانه حمایت از تولید داخل دچار مشکل هستیم بلکه در ابعاد زمانی اجرایی آن نیز دچار تعجیل هستیم بدون توجه به نیاز بازار مصرف در ایام همه‌گیری کرونا!

سیاست‌گذاران کلان این حوزه بایستی این موضوع مهم را مدنظر قرار دهند که کیفیت تصمیم‌گیری آنها، تا چه حد مصرف‌کننده را تحت تاثیر مستقیم قرار می‌دهد و بازار همیشه باهوش است و آثار تصمیمات نادرست را با افزایش قیمت‌ها پاسخ می‌دهد، حالا هر چقدر سیاست‌گذاری‌ها از مسیر رقابتی دور تر شوند به همان نسبت افزایش قیمت‌ها جولان بیشتری می‌یابند.

خیلی روشن است رقابت و تن دادن به الزامات آن، به دلیل اینکه منابع و فرایندهای کارآفرینی و نوآوری را در مسیری مولد و پایدار هدایت می‌کند محرک قوی برای بهبود بهره‌وری و کیفیت هم محسوب می‌شود که در نهایت با تعدیل قیمت کالاها، مصرف‌کننده را منتفع و محرکی برای پویایی بازار محسوب می‌شود.

به همان نسبتی که الزامات و پایبندی به فضای رقابتی مهم و بااهمیت است اما از طرفی شناخت شکل تخریبی و موانع آن هم ضروری به شمار می‌رود، حال سوال این است که دقیقاً تحت چه شرایطی رقابت ضروری برای نوآوری و پیشرفت، می‌تواند شکل تخریبی به خود بگیرد؟ خیلی ساده است، وقتی افراد یا شرکت‌ها شروع به استفاده از تقلب و زور برای جلو زدن از رقیب خود بکنند، در واقع تلاش برای به‌دست آوردن نوعی از انحصار و در یک کلام استفاده از مزیتی غیرمنصفانه و بیگانه با فضای رقابتی! خیلی روشن است در فضای رقابتی تحریک به تلاش و نوآوری بیشتر، موتور محرک قوی برای پیشرفت است و

می‌دهد تا شریان اصلی فضای رقابتی را دچار آسیب کند و معمولاً این کار را هم به نحو مناسبی انجام می‌دهد. بدیهی است که رانت‌جویی در اقتصاد بسیار مخرب است و فرایندهای توسعه‌ای را به نحو بارز و برجسته‌ای از مسیر اصلی آن منحرف می‌کند، زیرا باعث اتلاف فراوان منابع، کندشدن فرایندهای کارآفرینی و نوآوری‌ها شده و از طرفی آسیب عمیق‌تر آن کمک به دوام تکنولوژی‌های ناکارآمد می‌شود و به ادامه حیات مضر آنها که به صورت سیستمی باعث کند شدن فرایند کلی توسعه هستند، کمک می‌کند.

جدا از اینکه رانت‌جویی ناعادلانه، زشت و ضدارزش‌های حرفه‌ای تجارت است از طرفی به گروهی هم اجازه موفقیت می‌دهد که موفقیت آنها نه به دلیل تامین خواست مشتریان، بهره‌وری بالا، کیفیت یا قیمت است بلکه به دلیل روابط با سیستم سیاسی است که با زمینه رانت‌جویی، فراهم شده است تا در سایه آن به ناکارآمدی ادامه دهد. از این جهت رانت‌جویی و توزیع رانت به هر شکل و نوع آن، نه تنها نقش تخریبی عمیق برای فرایند بازار رقابتی دارد از طرفی بسیار زشت، فسادزا و موانع اصلی وریشهای در مسیر رشد و توسعه فرایندی است.

قطعاً برای اقتصاد سالم، بازار رقابتی و پویا، دوری جستن و حذف لایه‌های رانت‌جویی در هر سطحی لازم و ضروری است.

با این توضیحات روشن است که برای حرکت در مسیر بازاری پویا، قیمت‌های جذاب برای مصرف‌کننده، حتی تولید پایدار در هر زمینه و حوزه‌ای، ترسیم یک فرایند سیستمی منظمی لازم است که عاری از هر گونه رانت و رانت‌جویی باشد و تنفس در فضای رقابتی و عمق دادن به رقابت، کلید رشد و تعالی است، لازمه آن هم

سیاست‌گذاری خوب و منسجمی است که مبنای حرکت آن احترام به حقوق مصرف‌کننده و تعمیق فضای رقابتی باشد، قطعاً در این فرایند دراز مدت همه منتفع خواهند شد. هم بازار، هم تولیدکننده و در نهایت مصرف‌کننده!

وقتی شرکت‌های بزرگ و سایر گروه‌های ذی‌نفع از دولت مساعدتی خارج از الزامات فضای رقابتی داشته باشند و در جهت تخریب ساختارهای رقابتی، این عمل آنها به صورت سیستمی ریشه و زیربنای شکل‌گیری انحصار است و این مصداق دقیق‌تری برای رانت‌جویی هم محسوب می‌شود، دلیل این کار این است که دولت می‌تواند مزایای مخصوصی (اعمال تعرفه گمرکی بالا برای واردات، وضع انواع قوانین محدودیت و ممنوعیت برای واردات کالاها و غیره) را برای آنها تامین کند که ضد بازار و ارزش‌های رقابتی حاکم بر آن باشد که نتیجه آن به عمیق‌تر شدن نوعی از انحصار ختم می‌شود. در واقع دولت در اینجا نقش تخریبی فضای رقابتی را ایستادگی و بسیار منظم انجام

می‌دهد تا شریان اصلی فضای رقابتی را دچار آسیب کند و معمولاً این کار را هم به نحو مناسبی انجام می‌دهد. بدیهی است که رانت‌جویی در اقتصاد بسیار مخرب است و فرایندهای توسعه‌ای را به نحو بارز و برجسته‌ای از مسیر اصلی آن منحرف می‌کند، زیرا باعث اتلاف فراوان منابع، کندشدن فرایندهای کارآفرینی و نوآوری‌ها شده و از طرفی آسیب عمیق‌تر آن کمک به دوام تکنولوژی‌های ناکارآمد می‌شود و به ادامه حیات مضر آنها که به صورت سیستمی باعث کند شدن فرایند کلی توسعه هستند، کمک می‌کند.

جدا از اینکه رانت‌جویی ناعادلانه، زشت و ضدارزش‌های حرفه‌ای تجارت است از طرفی به گروهی هم اجازه موفقیت می‌دهد که موفقیت آنها نه به دلیل تامین خواست مشتریان، بهره‌وری بالا، کیفیت یا قیمت است بلکه به دلیل روابط با سیستم سیاسی است که با زمینه رانت‌جویی، فراهم شده است تا در سایه آن به ناکارآمدی ادامه دهد. از این جهت رانت‌جویی و توزیع رانت به هر شکل و نوع آن، نه تنها نقش تخریبی عمیق برای فرایند بازار رقابتی دارد از طرفی بسیار زشت، فسادزا و موانع اصلی وریشهای در مسیر رشد و توسعه فرایندی است.

با این توضیحات روشن است که برای حرکت در مسیر بازاری پویا، قیمت‌های جذاب برای مصرف‌کننده، حتی تولید پایدار در هر زمینه و حوزه‌ای، ترسیم یک فرایند سیستمی منظمی لازم است که عاری از هر گونه رانت و رانت‌جویی باشد و تنفس در فضای رقابتی و عمق دادن به رقابت، کلید رشد و تعالی است، لازمه آن هم سیاست‌گذاری خوب و منسجمی است که مبنای حرکت آن احترام به حقوق مصرف‌کننده و تعمیق فضای رقابتی باشد، قطعاً در این فرایند دراز مدت همه منتفع خواهند شد. هم بازار، هم تولیدکننده و در نهایت مصرف‌کننده!

وقتی چیزی موجود است ولی تعداد آن به اندازه کسانی که آن را می‌خواهند نیست تقاضا بیش از عرضه است و بر سر به‌دست آوردن آن چیز تقاضاکنندگان با یکدیگر رقابت می‌کنند. این اتفاقا وقتی برعکس رخ دهد عرضه‌کنندگان وارد رقابت می‌شوند.

به عقیده شومیتز، رقابت درون خود نیروی محرک و پیش‌برنده‌ای به نام ابداع و نوآوری دارد. بنگاه‌ها از طریق ابداع و نوآوری می‌توانند هزینه‌ها را کنترل کنند و همچنین به کیفیت بهتری دست یابند و سودشان را افزایش دهند و بقای خود را در بازار تضمین کنند

دستگاه‌هایی مانند مرکز افتا و سازمان پدافند غیرعامل شفاف می‌شود و از امکانات وزارت ارتباطات هم برای تحقق امنیت سایبری کشور استفاده خواهد شد.

به گزارش مهر، نظام ملی پیشگیری و مقابله با حوادث فضای مجازی ابان ماه سال ۹۶ در شورای عالی فضای مجازی به تصویب رسیده است.

مطابق با آنچه که در این سند راهبردی تعیین شده، مسوولیت هر دستگاهی در پیشگیری و مقابله با حوادث فضای مجازی مشخص است. طبق این مصوبه، پیشگیری و مقابله با حوادث حوزه عمومی بر عهده نیروی انتظامی است؛ حوادثی که در سازمان‌های غیر زیرساختی رخ می‌دهد از طریق وزارت ارتباطات باید رسیدگی شود و مسوولیت پیگیری حوادث در دستگاه‌های حاکمیتی که دارای زیرساخت‌های حیاتی و حساس هستند نیز بر عهده مرکز افتای ریاست جمهوری است. در همین حال انجام رزمایش و تست پایداری زیرساخت‌های حیاتی کشور نیز بر عهده سازمان پدافند غیرعامل گذاشته شده است.

با این حال اما جایگاه این نهادها و دستگاه‌های متولی در پذیرفتن مسوولیت شفاف نیست و کشور در تامین امنیت فضای مجازی دچار ضعف‌هایی است. به همین دلیل در زمان بروز مشکلات امنیت سایبری دقیقاً معلوم نیست که مقام پاسخگو کیست و در مقابل چه چیزی باید پاسخگو باشد.

موانع قوی و بسیار بازدارنده برای رشد هر نوعی از انحصار از طرفی در این فضا، تخریب رقیب هم بی‌معنی و بی‌فایده تلقی می‌شود. گرچه در دنیای تجارت امروز به ندرت هم پیش می‌آید که بیزنس‌ها دست به تخریب و منفجر کردن مستقیم رقیب بزنند و وقت و منابع بسیاری را برای این مسیر پر چالش، هزینه کنند، راهکار بسیار سهل و آسان‌تری برای این عمل فراهم است که الزاماً مثل مسیر اول، پر چالش و وقت‌گیر نیست، بله دولت، خیلی ساده می‌تواند تخریب فضای رقابتی را به دولت محول کند تا دولت این کار را با توسل به زور و اعمال سیاست‌های مخرب به راحتی انجام دهد.

اگر بخواهیم رانت را به‌طور خیلی خلاصه از دیدگاه اقتصاددانان تعریف کار بردی کنیم، تقریباً اکثر اقتصاددانان مزیت کسب شده ناشی از انحصار را رانت می‌نامند و تلاش برای استفاده گسترده از قدرت دولت به منظور گرفتن هر نوعی از مزیت انحصاری هم بالتبع، رانت‌جویی نامیده می‌شود. با این تعریف حالا مشخص می‌شود که دولت چگونه می‌تواند، موتور محرک تخریب فضای رقابتی باشد خیلی ساده با توزیع رانت!

وقتی شرکت‌های بزرگ و سایر گروه‌های ذی‌نفع از دولت مساعدتی خارج از الزامات فضای رقابتی داشته باشند و در جهت تخریب ساختارهای رقابتی، این عمل آنها به صورت سیستمی ریشه و زیربنای شکل‌گیری انحصار است و این مصداق دقیق‌تری برای رانت‌جویی هم محسوب می‌شود، دلیل این کار این است که دولت می‌تواند مزایای مخصوصی (اعمال تعرفه گمرکی بالا برای واردات، وضع انواع قوانین محدودیت و ممنوعیت برای واردات کالاها و غیره) را برای آنها تامین کند که ضد بازار و ارزش‌های رقابتی حاکم بر آن باشد که نتیجه آن به عمیق‌تر شدن نوعی از انحصار ختم می‌شود. در واقع دولت در اینجا نقش تخریبی فضای رقابتی را ایستادگی و بسیار منظم انجام

به منظور تحقق دستور رییس جمهور

حل مشکل امنیت فضای مجازی با تعیین مسوولیت‌های جدید

کرد، مدیریت فضای سایبری موضوع رفقه‌های است و الزام‌سازمانی در این حوزه ضروری است. ضمن اینکه دستگاه‌های اطلاعاتی و سایر نهادها نیز وظیفه دارند از بروز این گونه حوادث جلوگیری کنند و این نیازمند اشرف جدی اطلاعاتی است.»

او همچنین بر لزوم بازنگار در تقسیم وظایف و بهبود ارتقای آن و استفاده از همه ظرفیت‌های کشور برای مصون‌سازی در مقابل حملات احتمالی سایبری تاکید کرد.

در این راستا محمد حسن انتظاری عضو حقیقی شورای عالی فضای مجازی در گفت‌وگو با خبرنگار مهر، با اشاره به تاکید رییس جمهور در جلسه‌ای با شورای عالی فضای مجازی گفت: در این جلسه با موافقت اعضا مقرر شد نظام ملی پیشگیری و مقابله با حوادث فضای مجازی بازنگری شود.

او ادامه داد: در راستای تحقق تاکیدات رییس جمهور، این پیشنهاد مطرح شد که سند ملی پیشگیری و مقابله با حوادث فضای سایبری با توجه به مأموریت‌های مربوط به سازمان پدافند غیرعامل، مرکز افتا، پلیس فتا و وزارت ارتباطات، توسط مرکز ملی فضای مجازی مورد بازنگری قرار گیرد.

عضو حقیقی شورای عالی فضای مجازی با اشاره به اینکه

خبر

حاکمیت سایبری در خارج از کشور وضع جریمه برای کنترل سلطه اپراتورهای فروشگاه‌های اپ در کره جنوبی

کره جنوبی تصمیم دارد در صورتی که اپراتورهای بزرگ فروشگاه‌های اپ مانند اپل و گوگل توسعه‌دهندگان اپ را مجبور به استفاده از سرویس‌های پرداخت‌شان کنند، آنها را جریمه کند.

به گزارش مهر، کمیسیون ارتباطات کره جنوبی (KCC) اعلام کرد در این حالت، جریمه‌ای نقدی تا ۲ درصد درآمد شرکت در بازار اپ این کشور وضع می‌کند.

همچنین طبق بیانیه‌ای که این رگولاتور صادر کرده، در صورتی که این اپراتورها در بررسی اپ‌ها یا حذف اپی از فروشگاه‌های شان با تاخیر عمل کنند، با جریمه‌ای نقدی تا یک درصد درآمد فروشگاه‌ها در کره جنوبی روبه‌رو می‌شوند.

این کشور قانون کسب‌وکار ارتباطات را در ماه آگوست سال جاری اصلاح کرد تا سلطه اپراتورهای بزرگ فروشگاه‌های اپ بر بازار را کنترل کند و اجازه ندهد آنها برای خریدهای داخل اپ از توسعه‌دهندگان نرم‌افزار، کمیسیون دریافت کنند.

طبق اعلام KCC پیش‌بینی می‌شود پیش‌نویس قوانینی که امروز مطرح شده، پس از مشاورات، در ماه مارس سال آینده میلادی اجرایی شود. پیش از این نیز یکی از قانون‌گذاران کره‌ای به روترز گفته بود اپل و گوگل تلاشی برای پیروی از قوانین کره جنوبی نمی‌کنند.

فرصت دسترسی به بیش از ۴۷ میلیون کاربر

اینستاگرام شبکه اجتماعی محبوب کسب‌وکارهای ایرانی است

بر اساس گزارشی که سوشال مدیا تودی در فوریه سال ۲۰۲۱ منتشر کرده، فیس‌بوک محبوب‌ترین شبکه اجتماعی برای کسب‌وکارها در جهان است. در ایران، اینستاگرام محبوب‌ترین شبکه اجتماعی کسب‌وکارهاست.

کمتر کسب‌وکاری را پیدا می‌کنید که کاری به کار شبکه‌های اجتماعی نداشته باشد. این شبکه‌ها به آسان‌ترین مسیر دسترسی به مشتریان تبدیل شده است. بر اساس گزارشی که در سال ۲۰۲۱ منتشر شده، بیش از ۴.۳۳ میلیارد کاربر در شبکه‌های اجتماعی فعالیت می‌کنند. در واقع ۵۵ درصد از مردم جهان در شبکه‌های اجتماعی حضور دارند و این فرصتی بی‌نظیر برای کسب‌وکارهاست. اما کدام شبکه‌های اجتماعی پرطرفدارتر هستند؟

بیش از ۲.۸۵ میلیارد حساب کاربری در فیس‌بوک فعال است. یوتیوب میزبان ۲.۲۹ میلیارد اکانت، اینستاگرام ۱.۰۷۴ اکانت، تیک‌تاک یک میلیارد اکانت، لینکدین ۷۲۲ میلیون اکانت، تلگرام ۵۵۰ میلیون اکانت و توییتر ۱۹۹ میلیون اکانت را میزبانی می‌کند.

در ایران تعداد کاربران واتس‌آپ به بیش از ۵۰ میلیون می‌رسد. تلگرام ۴۹ میلیون کاربر و اینستاگرام بیش از ۴۷ میلیون کاربر دارد. سروش پلاس در ایران ۲۲ میلیون کاربر دار و فیس‌بوک بیش از ۱۷.۲ میلیون کاربر را میزبانی می‌کند. شبکه‌های پله، گپ، اپتا، لینکدین و توییتر با ۲ تا ۷ میلیون کاربران در رتبه‌های بعدی قرار دارند. نکته مهم برای کسب‌وکارها، عضویت بیش از ۴۸.۴۹ درصد از ایرانیان در شبکه اجتماعی اینستاگرام است. استقبال ایرانیان از اینستاگرام باعث شده بسیاری از کسب‌وکارها از فرصت تعامل با مردم در این شبکه اجتماعی استفاده کنند. نوین‌هاب در گزارش خود در خصوص شبکه‌های اجتماعی و کسب‌وکارها نوشت: ۹۰ درصد از کاربران اینستاگرام دست‌کم یک پیج تجاری را دنبال می‌کنند. همچنین ۶۰ درصد از کاربران اینستاگرام می‌گویند در این شبکه اجتماعی با محصولات جدید آشنا شده‌اند.

بر اساس گزارشی که سوشال مدیا تودی در فوریه سال ۲۰۲۱ منتشر کرده، فیس‌بوک محبوب‌ترین شبکه اجتماعی برای کسب‌وکارها در جهان است. در ایران، اینستاگرام، محبوب‌ترین شبکه اجتماعی کسب‌وکارهاست. نوین‌هاب می‌گوید: موفقیت، تهران، ایران، سلامتی و کرونا، پنج هشتگ پرطرفدار در شبکه‌های اجتماعی برای کسب‌وکارهاست.

SPS در خدمت تبدیل دومی به هوشمندترین شهر جهان

جایگاه فناوری های تعاملی کاربر محور در ایستگاه های پلیس هوشمند

همچنین طراحی آن بر تحریک حواس، از طریق بافت ها و مواد فعال مختلف، متمرکز شده است.

با طراحی ساده و مدرن، مبتنی بر فناوری، با ورود به ایستگاه متوجه می شوید عناصر موجود در ایستگاه با شما صحبت می کنند. مثلاً عنصر اصلی که صفحه نمایش LED است، برای راهنمایی مجازی شما ایجاد شده است. بنابراین فرض کنید برای یک سرویس خاص آمده اید، ابتدا به صفحه خوشامدگویی وارد می شوید، شناسه خود را وارد و سرویس تان را انتخاب می کنید. صفحه نمایش LED شما را به اتافی که خدمات ارائه می دهد، راهنمایی می کند. این خدمات از طریق اتاق هایی که در ایستگاه پلیس هوشمند یافت می شود، فراهم می شود. همچنین در صورتی که قصد دارید مستقیماً با نماینده پلیس صحبت کنید، کیوسک مخصوصی وجود دارد که به ایستگاه اصلی پلیس، متصل است. اتاق ها مجهز به جدیدترین فناوری در تعامل مجازی هستند و حریم خصوصی در سراسر درب های اتوماتیک نیمه شفاف فراهم شده است.

هوش مصنوعی، کیوسک پلیس و کاهش جرم

این پروژه، اولین پروژه در نوع خود، در خاورمیانه است که به جامعه اجازه می دهد تا از طریق کیوسک ها به خدمات پلیس در راستای دیدگاه های آینده نگر رهبران امارات برای تبدیل دومی به هوشمندترین شهر جهان دسترسی پیدا کند. تا سال ۲۰۲۱، هوش مصنوعی نقش مهمی در کاهش جرم و ترویج محیط امن تر ایفا می کند. این نوع ایستگاه ها توسط فناوری های کاربر محور هوشمند و تعاملی ایجاد می شوند که به عنوان بخشی از پروژه ها و حوزه های جدید، یکپارچه شده اند. سرویس های هوشمند جدید به کاربران این امکان را می دهند تا بدون دخالت انسان و بدون نیاز به انتظار در صف ها یا مراجعه به کلانتری، تراکنش ها را به صورت دیجیتال انجام دهند. ایستگاه های پلیس با هدف کاهش بازدید فیزیکی مشتریان از ایستگاه های پلیس تا ۸۰ درصد ایجاد شده است. مراکز سلف

آسیه فروردینی

برنامه طرح هوشمند پلیس دومی تا سال ۲۰۳۰، فراهم کردن دسترسی به خدمات کاملاً مجازی برای عموم مردم است. ایستگاه های پلیس مجازی، هم به صورت پیاده و هم با ماشین در دسترس هستند. یک ایستگاه پلیس مجازی که در نزدیکی بیشتر اقامتگاه های مسکونی یافت می شود، انواع خدمات از قبیل خدمات جنایی، ترافیکی، گواهی ها، مجوزها و مهم تر از همه، خدمات اجتماعی را ارائه می دهد.

ایستگاه های پلیس هوشمند

ایستگاه پلیس هوشمند (SPS, Smart Police Station) سیستم جدیدی از کیوسک های تعاملی توسط نیروی پلیس دومی است. واحدهای سلف سرویس به عنوان ایستگاه های پلیس دیجیتالی عمل می کنند. این واحدها، خدماتی را به مردم ارائه می کنند که قبلاً فقط در ایستگاه های پلیس دیده می شد.

مفهوم اصلی SPS، ایجاد محیطی است که از طریق عنصر طراحی آن، عموم را جذب می کند. ایستگاه ها فقط برای خدمات خاص نیستند، بلکه فضای داخلی به گونه ای طراحی شده که شما را در تعامل با آن قرار می دهد. هر SPS یک طراحی منحصر به فرد دارد، آنها برخی از ایده ها را به اشتراک می گذارند اما در نوع خود، خاص هستند. معمولاً فعالیت اصلی، آنها را متمایز می کند، برخی دارای یک شبیه ساز رانندگی مجازی هستند که توسط مک لارن طراحی شده و برخی دیگر دارای یک ترمیل در وسط ایستگاه هستند.

سرویس از استانداردهای پلیس بین الملل پیروی می کنند و در بسیاری از مکان ها در سراسر امارات و دومی، توزیع می شوند تا محیطی امن و مطمئن برای افراد و ساکنان فراهم کنند.

خدمات SPS

ایستگاه های پلیس هوشمند، ۲۴ ساعته و هفت روز هفته باز هستند و بیش از ۲۷ سرویس هوشمند و ۳۳ سرویس فرعی را به شش زبان مختلف در قالب ها و مکان های مختلف ارائه می دهند:

خدمات جنایی SPS: کاربران می توانند برای درخواست

حمایت از قربانیان، گزارش چک برگشتی، ثبت شکایت شغلی، دریافت کمک از پلیس، شکایت های کیفری، درخواست امنیت خانه، استعلام گزارش های پلیس و گزارش قاچاق انسان ثبت نام کنند.

خدمات ترافیکی SPS: این بخش، خدمات صدور مجدد

گزارش تصادف، درخواست گواهی وضعیت ترافیک، درخواست تغییر رنگ خودرو و پرداخت جریمه به صورت آنلاین را ارائه می دهد. مجوز های مشتریان می توانند برای گواهی اقامت

در حوزه عملیات تحقیقاتی در SPS کار می کند، می گوید بیشتر حوادث گزارش شده به این تاسیسات هوشمند مربوط به کلاهبرداری مالی، اسناد رسمی جعلی و نقض اعتماد است. او می افزاید: در این ایستگاه ها، بازدید کنندگان ظرف ۲۵ دقیقه از مقامات پاسخ می گیرند و آنها به سرعت پرونده را به بخش مربوطه ارجاع می دهند. پلیس دومی، تاکنون ۱۳ ایستگاه پلیس هوشمند افتتاح کرده است. اولین ایستگاه، در سال ۲۰۱۷ افتتاح شد و از آن زمان تاکنون، ۱۲ مورد دیگر در طول سال های گذشته با افزایش تعداد مشتریان، رونمایی شده است. در سال ۲۰۲۰، چهار مرکز جدید SPS در تاسیسات منطقه آزاد جبل علی (JAFZA)، منطقه طراحی دومی، سیلیکون اوسیس و منطقه ال لیسایی افتتاح شد. بنابراین SPS یک مرکز بدون تماس است که آن را به گزینه ای امن برای ساکنان به ویژه در دوران کرونا تبدیل می کند. داده ها نشان می دهد از طریق این تسهیلات، ۹۹ هزار و ۲۵۱ تراکنش بدون دخالت انسانی انجام شده است.

بناسر می گوید: SPS به عنوان یک مرکز مناسب برای عموم ظاهر شده است زیرا مقامات هفت روز هفته و ۲۴ ساعته از طریق تماس صوتی یا تصویری عادی در دسترس هستند. تنها در سال ۲۰۲۰، حدود ۴۴۷۱ تراکنش از طریق این تسهیلات انجام شده است. مشتریان حتی بدون حضور کارکنان در محل، به راحتی می توانند از خدمات پلیس در SPS استفاده کنند. این موضوع، علاوه بر داشتن یک پلتفرم کاربر پسند، به بازدید کنندگان امکان می دهد تا زبان مورد نظر خود را انتخاب کنند. پنج روز پس از طرح شکایت، مشتری هنگام استفاده از شماره تراکنش خود، مختار است اقدام بعدی را دنبال کند. پلیس دومی به دنبال افزایش قدرت امکانات SPS است. اکثر آنها در محله های پر جمعیت یا سکونت گاه های جدیدتر پدید می آیند. پیش از این، مذاکراتی بین مقامات پلیس دومی و همکاران آنها در دیگر امیرنشین ها انجام شده بود، اما تصمیم مشخصی گرفته نشده است. اکنون مراکز SPS به عنوان تجهیزات نمایشی ظاهر شده اند و نمایندگان را از کشورهای مختلف جذب می کنند. پلیس دومی با چندین کشور در خصوص فناوری و تجربه کاربران از SPS، به عنوان اولین مرکز در نوع خود در جهان، همکاری کرده است.

هرکار به یک اشاره، با اپلیکیشن همه کاره ایرانسل من!

۳۰ سیم کارت طلا به ارزش ۵۰ میلیون تومان

ایرانسل MTN #۴۵*

سهم اختصاصی سازمانتان را از رسپینا بخواهید

رسپینا، بزرگترین ارائه دهنده پهنای باند اختصاصی در کشور

www.respina.net
+۹۸ ۲۱ ۹۱۰ ۷۰۰۰

دارای پروانه FCP به شماره ۱۸-۹۴-۱۰۰
از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی